

JAV Satelitas Naudojamas Nepaprastiems Bandymams

Didžiausias Dirbtinis Žemės Palydovas Dirba Kaip Ra-
dijo Perdavimo Stotis; Keturių Su Puse Tonų Mė-
nuliukas Skraidys Aukštybėse 20 Dienų; Ką
Dabar Rusai Išsigalvos?

Pereitą penktadienį A-
merikos mokslininkai palei-
do į aukštybes didžiausią
žemės dirbtinį palydovą,
net 8,700 svarų pailgą ci-
lindrinį "mėnulį", kuris a-
plėbė aplink žemę per 100
minučių. Naujausias sate-
litas išskyla aukščiausiai 625
mylias, o žemiausiai nusilei-
džia iki 118 mylių. Kadan-
gi jis neįskyla labai aukš-
tai, tai laukiama, kad nau-
jausias ir didžiausias žė-
mės palydovas išbus aukš-
tybėse tik apie 20 dienų.

Su naujausiuoju dirbtiniu
mėnuliu Amerikos mokslin-
inkai daro nepaprastą
bandymą panaudoti aukš-
tybėse skraidantį satelitą,
kaip radio stotį, kuri prii-
ma ir užtikrina ryšius
pranešimus ir paskui tuos
pranešimus pakartoja, kai
iš žemės gauna "įsakymą"
tą daryti. Bandymas parodė,
kad radio stotis sateli-
te gali perduoti pranešimus
net kelių bangų ilgumu, to-
dėl iš karto gali daryti ke-
lius pranešimus.

Kokios praktiškos nau-
dos tokie bandymai turės,
dabar tik spėjama. Bet
numatoma, jog radio ar
televizijos stotys satelituose
galės būti plačiai naudo-
jamos. Dabartinis "Atlas"
mėnuliukas jau atlieka
"darbą", jis priėmė presi-
dento kalėdinį pranešimą a-
pie taiką geros valios žmo-
nėms ir tą pranešimą kar-
toja, kai iš žemės paspaus-
džiamas mygtukas.

Naujausias satelitas bė-
gioja aplink žemę netoli ek-
vatoriaus, maždaug 32 laip-
snių į šiaurę ir tiek pat į
pietus nuo ekvatoriaus. To-
dėl šiaurinėse Amerikos val-
stybėse jis tik retais atsi-
kimais yra matomas, bet
pietinėse valstybėse yra jis
lengvai matomas paprasta
akimi, saulei nusileidus ir
prieš aušrą.

Rusų vėliausias, gegužės
15 d. paleistas satelitas, svė-
rė 2920 svarų, todėl Ameri-
kos satelitas yra veik tris
kartus didesnis. Bet Ame-
rikos mokslininkai neskel-
bia, kad jie jau pralenkė ru-
sus. Per tą laiką rusai gal
irgi yra padarę kokią nors
pažangą satelitų gamyboje
ir kai kurie mokslininkai

laukia, kad rusai gali pa-
leisti į aukštybes satelitą su
žmogumi ir tokiu būdu bus
pirmieji, kurie iškels žmo-
gų į erdvę. Amerikos mok-
slininkai irgi tęs savo ban-
dymus ir gal jau greitai lai-
ku išgirsime apie naujus
bandymus ir nepaprastus
satelitus.

Verta pastebėti, kad At-
las satelitas buvo iškeltas į
aukštybes iš anksto nesigar-
sinant, be triukšmo ir rek-
lamos.

Greitai Turėsime Naujausių "Penių"

Vasario 12 d. išeina apy-
vartoni nauji centai. Juos
jau gamina Philadelphia ir
Denver pinigų kalyklos.

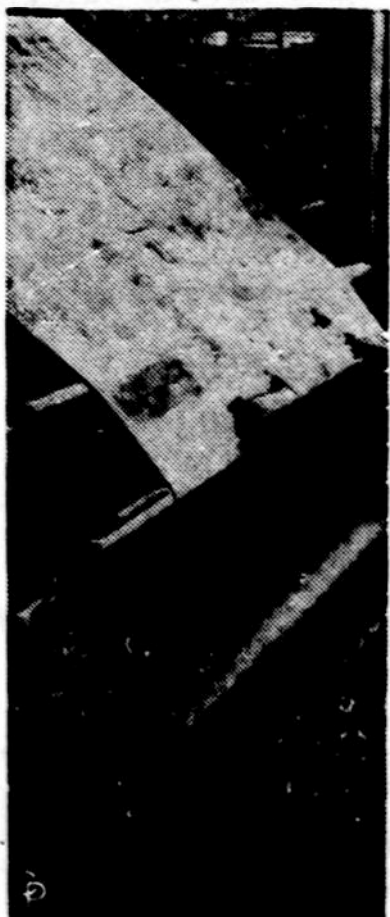
Nauji centai leidžiami pa-
minėjimui 150 metų nuo A.
Linkolno gimimo ir juostai-
koma išleisti Linkolno gi-
mimo diena, vasario 12.

Senesni centai, kurie bu-
vo apyvartoje apie 40 me-
tų, buvo nukalti iš Lietuvos
(Šiaulių) kilusio menininko
Viktoro Brennerio.

AUTOBUSO NELAIMEJ ZUVO 70 ŽMONIŲ

Autobusas su 72 keleiviais
sekmadienį įvažiavo į pra-
ją Meksikos kalnuose ir,
pagal Meksikos policijos
pranešimą, 70 žmonių ne-
laimėje žuvo, tik du išsi-
gelbėjo, bet ir tie yra sun-
kiai sužeisti. Nelaimė atsi-
tiko Oaxaca valstijoje Meksi-
koje.

JOS STOVI

New Yorko devynių didžiųjų
laikraščių mašinose jau
kuris laikas nesitrukia, nes
streikuoja laikraščių ekspe-
ditoriai. Streiko galo dar
nematyti.

KAIP BUVO, KAI LAIKRAŠČIAI ĖJO, IR KAIP YRA BE JŲ

Kairėj New Yorko požeminio traukinio stotyje, kai laikraščiai ėjo. Dešinėje,
kai tie laikraščiai nebeįėjo dėl ekspeditorių streiko.

N. Yorko Dienraščių Mikojanas Atvyks Streikas Tęsiasi Amerikon Derėtis

New York'e jau dvi sava-
itės streikuoja devynių dien-
raščių išvežiotojai ir laik-
raščiai dėl to neįeina. Iš
20,000 dirbančiųjų tuose
dienraščiuose žmonių ne-
dirba 15,000. Streikuojan-
čių išvežiotojų yra apie
4,000.

Didžiųjų dienraščių strei-
kas iškilo kaip tik prieš
šventes, kada dienraščiai iš-
eina storiūsi su daugybe
kalėdinių reklamų. Dienra-
ščių leidėjai jau buvo susi-
tarę su išvežiotojų unija,
bet unijos nariai balsavimu
atmetė susitarimo sąlygas
ir derybas teko pradėti iš
naujo. Dabartiniu laiku
dienraščių išvežiotojai New
York'e uždirba per savaitę
apie 102 dolerius.

Bulganino Atgaila Niekio Nestebina

Sovietų Rusijos buvęs mi-
nisterių pirmininkas N. Bul-
ganin, politinės policijos
maršalas ir ilgametis Stali-
no pataikūnas, pereitą sa-
vaitę komunistų partijos
centro komitete padarė vie-
šą išpažintį ir prisipažino
prie visų jam ir kitiems
"antipartinams" mestų kal-
tinių.

Bulganinas sakė, kad vis-
kas, ką Chruščiovas sakė a-
pie jį, apie Molotovą, Ma-
lenkovą, Kaganovičių, Se-
pilovą ir kitus "antiparti-
nius", yra tiesa. Po išpa-
žinties Bulganinas žadėjo
pasitaisyti ir būti ištikimas
"genialiam vadui" Nikitai.

Pasaulje Bulganino išpa-
žintis nieko labai nenuste-
bino. Diktatūroje vienas
diktatorių turi išsimušti į
viršų, o kiti, kurie lieka
nusmelkti, gelbėdami gyvy-
bę, turi daryti išpažintis. Iš-
simušęs į pirmą vietą pasi-
daro "genialiu vadu". To-
kiu jau yra Nikita Chruščio-
vas.

Izraelio Lėktuvai Mušėsi Su Arabais

Grudžio 20 d. Izraelio
ir Egipto karo lėktuvai ko-
vėsi virš Sinojaus dykumos.
Pagal žydų pranešimus, ko-
va vyko virš Izraelio teri-
torijos, o pagal arabų pra-
nešimus, kova vyko virš E-
gipto teritorijos. Žydų pra-
nešimas sako, kad vienas
rusų darbo lėktuvas, MIG
17, buvo nukautas ir lakū-
nas išsuko iš lėktuvo ir nu-
sileido parąšutu Egipto dy-
kumoje.

Kautynėse iš Izraelio pa-
sės dalyvavo 4, o iš arabų
pusės 8 lėktuvai. Žydai sa-
kosi nuostolių neturėję.

KINIJOS PERMAINOS?

Pasaulinė spauda daug
pranašavo apie galimus pa-
sikeitimus komunistinėje Ki-
nijoje. Esą, Mao - Tsetung
trauksis iš savo vietos! Bet
dabar paaiškėjo, kad Mao
rengiasi tikrai pasitraukti iš
"valstybės prezidento" vie-
tos, o šiaip jau lieka ir to-
liau kompartijos neginčija-
mu vadovu.

Kalbos apie permainas
Kinijoje kilo sąryšyje su
valstiečių masių pasipriesi-
nimu dabar įvestoms "ko-
munoms", kuriose valstie-
čiai yra paversti į darbo į-
rankius milžiniškuose dva-
ruose.

Kinijoje kilo sąryšys su
valstiečių masių pasipriesi-
nimu dabar įvestoms "ko-
munoms", kuriose valstie-
čiai yra paversti į darbo į-
rankius milžiniškuose dva-
ruose.

KINIJA PADEŠ ALŽYRO ARABAMS

Komunistinė Kinija skel-
bia, kad ji nutarė padėti
Alžyro arabams atgauti ne-
priklausomybę. Kaip ta pa-
galba reikš dar nėra ži-
noma. Alžyriečių maištinin-
kų delegacija dabar lankė-
si Kinijoje ir sąryšyje su tuo
skelbiama, kad Alžyras ne-
bus paliktas be komunistų
pagalbos.

AKTORĖ I. BERGMAN VĖL IŠTEKĖJO

Aktorė Ingrid Bergman,
kuros vedybiniai nuotyčiai
sukėlė daug dulkų, dabar
vėl ištekojo už trečio vyro.
Šį kartą ji ištekojo be kuni-
go laiminimo, susituokė ci-
vilinėje įstaigoje Londone.
Naujausias jos vyras yra
švedas Lars Schmidt.

Generolas De Gaulle Išrinktas Prancūzijos Prezidentu

81,528 "Elektoriai", Daugiausiai Savivaldybininkai, Mil-
žiniška Dauguma Išrinko Generolą Prezidentu; Per-
ima Valdžią Sausio 8; Valdys Kaip Nekarū-
navotas Karalius.

NATO Valstybės Išvien Dėl Berlyno

Vakarų valstybės jau ruo-
šia atsakymą Maskvai dėl jos
reikalavimo, kad Vaka-
rų valstybės trauktųsi iš
Berlyno miesto. NATO val-
stybės pereitą savaitę bai-
gė posėdžius ir vieningai
pasisakė prieš Vakarų trau-
kimąsi iš Berlyno. Visos 15
NATO valstybių patvirtino
Amerikos, Anglijos ir Pran-
cūzijos nusistatymą nesi-
traukti iš Berlyno.

Atsakymą Maskvai kiek-
viena iš didžiųjų Vakarų
valstybių parąšys atskirai,
bet bendras atsakymo turinys
jau yra sutartas tarp di-
džiųjų valstybių. Rusai net
karo grąšinimais neįsprašys
Vakarų iš Berlyno, negut
jei sutiktų tartis dėl viso
"vokiško klausimo" ir sutik-
tų sujungti Vokietiją, kaip
tai jau buvo sutarta Zene-
voje 1955 metais.

FINANSŲ SKANDALAS FAŠISTŲ ISPANIJOJ

Užsienių spauda praneša,
kad fašistų valdomoj Ispani-
nijoje kilo didelis finansų
skandalas. Susekta, kad
stambieji bankininkai ir
pramonininkai išgabėję iš
krašto apie 200,000,000 do-
lerių kapitalų, arba keturius
kartus daugiau negu Ispani-
ja turi aukso atsargų.

Į skandalą esą įpaimiota
apie 100 ar daugiau aukštų
fašistinio režimo rėmėjų.

JIS PRISIPAŽINO

Chruščiovas taip "sufiksi-
no", kad jo ilgametis ben-
dradaris, buvęs Sovietijos
ministeris pirmininkas, ap-
kaltintas veikęs prieš par-
tiją ir išvartytas, taip saky-
ti, kiaučių ganyti Sovietijos
užkampį, prisipažintų, jog
visa, kuo jį kaltino Chruščio-
vas, yra teisybė

Grudžio 21 d. Prancūzi-
jos "elektoriai", iš viso 81-
528 savivaldybininkų, par-
lamento atstovų ir kitokių
žmonių rinktų pareigūnų,
išrinko generolą de Gaulle
naujuoju Prancūzijos pre-
zidentu. De Gaulle gavo a-
pie 80 nuošimčių balsų, kiti
du kandidatai, komunistų
Marrane ir kairiųjų grupių
Chatelet surinko vos 20
nuošimčių balsų.

De Gaulle, kaip presi-
dentas, greit paskirs naują
ministerių pirmininką, bet
pagal naują konstituciją jis
ir perdavęs vyriausybės va-
dovavimą kam kitam turės
labai plačias teises ir fak-
tiškai nustatys visą vyriausy-
bės politiką.

Iš 81,528 balsų, pagal ofi-
cialius pranešimus, gen. de
Gaulle gavo 62,392 balsus,
komunistų kandidatas Mar-
rane gavo 10,354 balsus ir
Chatelet — 6,722 balsus.

Naujai išrinktas presiden-
tas perims valdžią iš dabar-
tinio prezidento Coty sau-
sio 8 d., o iki tai dienai jis
lieka vyriausybės priešakyje
kaip ministerių pirminin-
kas.

Iš vėliausių gen. de Gaulle
vyriausybės patvarkymų į-
domus yra atstatymas civi-
linės administracijos Alžy-
ro provincijoje ir įsakymas
priziūrėti, kad policija ten
nebesauvaliautų, bet laiky-
tųsi bendrų šalies įstatymų
dėl žmonių areštų, kratų ir
t.t.

PASTERNAKAS SAKO "AUDRA PRAEJO"

Rusų rašytojas Pasterna-
kas pasikalbėjimo su vienu
vokiečių laikraščiu sakė,
kad "audra jau praėjo" ir
jo gyvenimas grįžta į nor-
malines vėžes. Rašytojas
reiškė dėkingumą Lenkijos
rašytojams, kurie jį sveikino
dėl gavimo Nobelio premi-
jos ir savo sveikinimo ne-
atsaukė ir visai nesėkė Ma-
skvos "liniją". Atsidėkoda-
mas lenkams, rašytojas jau
baigęs versti Slowackio
dramą apie Mariją Stuart.
Savo veikalą "Dr. Zivago"
Pasternakas vadina "mano
gyvenimo veikalas".

ROUNTREE GRĮŽO IS VIDUR. RYTŲ

Valstybės sekretoriaus
padėjėjas W. Rountree grį-
žo iš Vidurinių Rytų val-
stybių ir sakosi gavęs svar-
bių informacijų ir geresnį
supratimą ten esamos padė-
ties. Tik Irake minios
triukšmavo dėl jo atsilan-
kymo, o visur kitur jis bu-
vo sutiktas karektiškai.

Linksmų Kalėdų Švenčių!
"Keleivis" redakcija ir administracija

Bulganino 'išpažintis'

Stalino laikais buvome pripratę prie nuo generalinės linijos nukrypusių komunistų vadų būriausių prisipažinimų, savęs apspaudymų. Žinojome, kad tie žmonės tai daro ne savo valia, bet diktatoriaus priversti.

Po Stalino mirties to nebebuvo. Bet štai praeitą savaitę buvęs Sovietijos ministerių pirmininkas, ilgametis Stalino ir Chruščiovo bendradarbis maršalas Nikolai Bulganin Komunistų Partijos centro komiteto posėdyje save apspaudė taip, kaip tas buvo daroma Stalino laikais.

Jis ten "prisipažino," kad jis, būdamas ministerių pirmininku, vadovavo "antipartinei grupei," kurios vadovybė buvo Molotov, Malenkov, Kaganovič, Šepilov ir kiti. Jie rinkdavosi jo kabinete.

"Mano kabinete buvo priimami visi prieš partiją nukreipti nutarimai, buvo dirbamas reakcinis darbas, nukreiptas prieš partiją" — kalbėjo Bulganin.

Savo bendradarbius Bulganin šitaip apibūdina:

Malenkov, po Stalino atsisėdęs valdžios prieky, esąs intrigantas, piktavališkas kiršintojas, galintis padaryti betkokį šlykščiausią darbą. Ilgametis užsienių reikalų ministeris ir ministerių pirmininkas Molotov esąs atitraukęs nuo gyvenimo, nieko neišmanęs nei apie žemės ūkį, nei apie pramonę. Kaganovič, vienas žymiųjų ūkio tvarkytojų, esąs paprastas pletis, kuris savo tušiomis kalbomis trukdė pramonei augti.

Šitaip apibūdinę tuos, su kuriais kartu dirbęs, Bulganin prisipažįsta dabar suprantas savo klaidas, prašo centro komitetą jam jas atleisti ir pasižada tvirtai laikytis partijos nustatytos linijos ir be pasigailėjimo kovoti su visais, kurie nuo tos linijos nukrypę. Ir, žinoma, savo "išpažintį" baigė kviesdamas partiją ir toliau kurti Sovietų Sąjungai socializmą "genialiam draugui Nikitai, Sergiejaus sūniui, Chruščioviui vadovaujant."

Kam prireikė Chruščioviui ta komedija? Kodėl ji nebuvo anksčiau vaidinama?

Piautynės tarp vadų nesibaigė nė Stalinui mirus. "Draugai" piovėsi, kaip alkani vilkai. Iš "kolektyvinės" vadovybės pradėjo iškristi vienas po kito, vis aukščiau kilo Nikita. Šiandien jis jau neabejotinai visur pirmiau ir svarbiuosius priešus nušlavė. Bet dar negalutinai. Šaukio mėnesį renkasi partijos kongresas. Chruščiovas iki jo nori visiskai "apsivalyti" nuo pavojingųjų "draugų," kad kongrese jis galėtų dar geriau vyrauti ir po jo dar daugiau valdžios gauti.

Po Bulganino "išpažinties" Nikita gali skelbti: "Ar aš nesakiau, kokios gyvatės raitosi apie mus, koki pavojų jos sudaro mums visiems. Aš tai pirmas pamačiau ir nuo jo visus apsaugojau. Kas dar netikite, klausykitės, ką sako vienas tu gyvacių."

Jeigu bus reikalo, prakalbės ir kiti. Jei Chruščioviui bus reikalinga, jis privers ir Molotovą, tą pagarsėjusį diplomata, visuose tarptautiniuose pasitarimuose kartojusį "niet" (ne), pasakyti "da" (taip). Panašiai prabilis ir kiti, jei tik Nikita panorės. Receptą Stalinas davė ir Nikita pats apie tą receptą sakė, kad jis yra "mušk, mušk ir dar mušk ir prisipažins".

Kaip matome, Maskvos padangėj nieko nėra pasikeitę — ten viskas daroma kaip ir seniau, tik daug gudraiau, todėl kai kam susidaro įspūdis, kad Maskva tapo žmoniškesnė. Bulganino "išpažintis" tiems geras įrodymas, kad jie klysta.

Apžvalga

KAS BUVO LENINAS IR KAS YRA PRŪSEIKA?

Tuo klausimu gana įdomių minčių paskelbė Chicago "Naujienos" gruodžio 18-tos dienos laidoje. Naujienų redaktorius dr. P. Grigaitis neseniai parašė teisybės apie Vincą Kapsuką — Mickevičių, kurį dabar komunistai labai garbina. Prūseika tuo labai pasipiktino, Vilnyje dar kartą paliaupsino Kapsuką ir išdergė Naujienų redaktorių.

I tai minėtame numery atsakydamas, priminusios, kad Leninas iš Šveicarijos į Rusiją sugrįžo vokiečių kazerio valdžios parūpintu traukiniu ir tos valdžios pinigais kelti suirutę ir tuo būdu padėti kazeriui laimėti karą (tas buvo pirmojo pasaulinio karo metu), kad Lenino partija iš kazerio gavo 50 mil. auksinių makių, kad jis tada glaudžiai bendradarbiavo su kazerio valdžios šnipais —

Ganetkiu, Rakovskiu ir kt., ir kad todėl tuo metu jis buvo kazerio valdžios agentas, Naujienos rašo:

"Deja, Kapsuko vaidmuo yra baisesnis ir už Lenina. Pastarasis galėjo dar tikėti, jog kazerinė Vokietija, kad ir laimės karą, nepajėgė amžinai paversti tokio milžiniško krašto, kaip Rusija. O Lietuva yra maža ir silpna šalis. Bet Kapsukas pasisūlė būti tos milžiniškos imperijos įrankiu ir darė ką galėdamas, kad Lietuva patektų į jos jungą."

Kai Lietuvos savanoriai Kapsuką su visa gausia išvijo iš Lietuvos, rašo Naujienos,

"...jisai dar gyveno eilę metų Sovietų Sąjungoje, dirbo tuos darbus, kuriuos jam pavėsdavo Rusijos tiriniai, ir vis laukė progos sugrįžti į Lietuvą ir valdyti ją su rusų kariuomenės ir žvalgybos pagalba."

"Tai kaipgi ji vadinti, jei ne pasidavėliu? Kaip yra vadinamas norvegų Quislingas, kuris "valdė" savo gimtąjį kraštą Hitlerio vardu?"

"Kapsukas troško būti Lietuvos Quislingu, bet tos "garbės" nesulaukė. Ji teko Sniečkui ir Paleckui."

PRANCŪZIJOS PARLAMENTAS

Prancūzijos naujojo parlamento pirmajame posėdyje: Iš kairės į dešinę pirmoji eilė sėdi gen. de Gaulle, o greta jo pavaduotojas Guy Mollet. Antroje eilėje ta pačia tvarka užjūrių ministeris Cornut Gentile, užsienių reikalų ministeris Maurice Couve de Murville ir finansų ministeris Antoine Pinay.

Senasis ir naujasis popiežiai

V. KIMANTAS

Kai buvo paskelbta, kad nauju popiežiu jau išrinktas Venecijos patriarchas kardinolas Roncalli ir Vatikano dūdų orkestras drožtelėjo tradicinį tokiame įvykiui maršą, buvo teigiama, kad muzikos garsai, pasiekę Romos miestą, ten nyko. Aiškiau sakoma: popiežius Jonas XXIII-is turįs pacioje Romoje, jos buržuaziniai aristokratiškose sferose daug mažiau simpatijų, kaip jų turėjo Pijus XXII-sis.

Kuo naujasis popiežius skiriasi nuo velionies ir ko naujo galima laukti iš jo katalikų bažnyčios politikoje, tiek tvarkant vidinius bažnyčios reikalus, tiek ir jai dalyvaujant pasaulinių problemų sprendime?

Abudu yra italai, ir tas Romai patinka. Tačiau jų praeitis yra skirtinga. Kardinolas Pacelli yra gimęs "aristokratiškoje" Romos šeimoje, augo sočiųjų aplinkoje, ir kokie bebūtų buvę asmeniškai kardinolo savumai, gimtosios aplinkos tradicijos, simpatijos bei įpročiai tam tikru būdu veikė jį. Iš būdo buvo linkęs "valdyti" ir tokiu reikšėsi, tvarkydamas bažnyčios reikalus. Per visą popiežiavimo laiką nepasiskyrė sau "valstybės sekretoriaus", kaip ir ministerių pirmininko, kad būtų laisvas visus svarbesnius reikalus taip tvarkyti, kaip pats norėjo. Mažiau bojo ir kardinolų kolegijos nuomonės, pats daug ką sprendėdamas. Pijus XX-sis buvo nuosakus ir griežtas antikomunistas.

Dabar tai is popiežius daug kuo yra kitoks. Gimęs kaimo darbininko šeimoje, matęs šeimos ir kaimynų vargą, pats jo kiek ragavęs, Roncalli jaunuolis, vėliau kunigas įsidėjo gyvenimo kelionę gyvą užuojautą bėduoliams, pagarbą vargą kelantiems ir gerą širdį darbo žmogui. Būdamas ilgesnis laika popiežiaus nuncijū Prancūzijoje, kardinolas Roncalli nesislino gyvenimo, prisirišęs, kad da-

O apie Prūseiką Naujienos ta proga šitaip pasisako:

"Prūseika juos laiko savo draugais ir geris Kapsuko žygius, nes gauna už tai užmokestį. Mes nesakome, kad Prūseika esąs "popiežius". Popiežius (angliškai "bribe") yra neva-rus, bet menkas dalykas. Prūseika yra ne papirkimas, o nupirktas "su dušais ir kūnu".

ro ir "kairieji". Dabar ir vėl prisiminta, kad Venecijos patriarchas Roncalli, kai keli metai atgal tame mieste posėdžiavo Italijos kairiųjų socialdemokratų (Nenni partija) kongresas, jį pasveikino.

Va, ir dabar. Nespejo Roncalli būti išrinktas popiežium, kaip tuoj pasileido pėsčias vaikščioti po Vatikaną, netikėtumu stebindamas praėjusius ir užsukdamas į stalių dirbtuves, kur, pasisveikinęs su darbininkais, klausinėjo, kaip sekasi jiems ir jų šeimoms ir net išgėręs pažinčiai stiklinuką vyno. Naujas popiežius, rodos, nebus linkęs vairinti bažnyčios reikalų pats vienas: jau pasiskyrė sau sekretorių ir iš karto paskyrė visą būrį naujų kardinolų. Iš karto kiek apsigandęs Italijos ministeris pirmininkas Fanfani, kairiųjų krikščionių demokratų vadovas, dabar visai aprimo, tikras naujo popiežiaus sau simpatijų ir galimos paramos.

Kai kas spėja ir laukia, kad popiežius Jonas XXIII-is eis toliau už Italijos kairiuosius katalikus. Kai kas jį vadina "socialiu navigatorium", žmogumi, kuris bandys "kibti" į dabarties socialinių problemų sprendimą, padarant tai ir katalikų bažnyčios uždavinium. Tačiau, jei spės, tai kaip spės? Ar pasekdamas, patiesindamas ir paremdamas tu visuomenės sluoksnių siekimus bei veiklą, kurie socialinių santykių dabartinėje visuomenėje sutvarkymo yra labiausia reikalingi. Jug ir socialdemokratų tarpe, ypač Austrijoje, bendradarbiavimo klausimas su bažnyčia ne tik svarstomas, bet jau buvo bandymų tuo reikalu kalbėtis su bažnyčios atstovais vietoje.

Pasaulietiškoje spaudoje dabar rašoma apie naujo popiežiaus asmenį ir apie jo laukiamą politiką, — kuria kryptim bandys jis vairinti bažnyčios veiklą. Kaikas spėja, kad Jonas XXIII-is nebus kietas teisėjas net komunistams ir ieškos taikingo socialinių priešingumų sprendimo, pabodamas "svieto mažutėlių" reikalo. Palauksime darbų. Tačiau, kokios bebūtų naujo popiežiaus simpatijos bei norai, netenka užmiršti, kad jis nėra savo veikloje laisvas. Petro laivelio kursą audrin-

Kultūriniai mainai su Lietuva

Klastinga sovietų politika visokiais kėlais siekia užmigdyti laisvojo pasaulio budrumą, pripratinti jį prie Sovietų Sąjungos grobuoniškos agresijos padarinių, kaip nuolatinių padėties, nuslėpti sovietų plėšrius planus atečiai. Šiais tikslais pastaraisiais metais ypatingai sustiprinta sovietinė propaganda už vadinamus Rytų-Vakarų kultūrinius mainus.

Kadangi kaikiuriose Vakarų sostinėse esančiose Sovietų Sąjungos pasiuntinybės bei konsulatų ir specialios Sovietų Sąjungos organizacijos ir tas sovietinės politikos pinkles stengiasi įtraukti ir lietuvių per vadinamą "bendrą lietuvių frontą kultūrinei veiklai plėsti," — Lietuvos Delegacija Pavergtųjų Europos Tautų Seime laiko tikslinga laisvojo pasaulio lietuviams štai ką priminti:

Sovietų peršami laisviesiems lietuviams kultūriniai mainai su Lietuva nebūtų laisvo pasirinkimo kultūrinis bendradarbiavimas. Juos tvarkytų ir nustatytų Maskva pagal bendrus kompartijos nurodymus, nes visi santykiai su užsieniais yra Maskvos žinioje. Nei rašytojai, nei menininkai pagrobtoji Lietuvoje laisvų organizacijų neturi. Visas kultūrinis gyvenimas yra griežtai kontroliuojamas Lietuvos komunistų kompartijos, kuri nėra savarankiška, o tik Sovietų Sąjungos kompartijos dalinys. Tad organizuoti laisvojo pasaulio lietuvių kultūriniai mainai su Lietuva faktiškai būtų santykiavimas su užgrobiko organizacijomis.

Jokio politinio atspalvio neturi atskirų tautiečių šaltos ir kultūriniai santykiai su savo artimaisiais anojų "geležinės uždangos" pusėje. Tai yra giminytės, tautinio solidarumo ir artimo meilės ryšiai. Reikia tačiau saugotis sovietinių agentų peršamų laisvojo pasaulio lietuviams organizuotų ryšių su okupuota Lietuva. Tokie ryšiai neišvengiamai virstų laisvųjų lietuvių ryšiais su Lietuvos užgrobiku, bei jo įstaigomis ar organizacijomis, ir pirmiausia tarnautų užgrobiko bei atvangos siekiamam užgrobimo padarinių Lietuvoje įteisinimui.

Lietuva tebėra tarptautinės valstybių bendruomenės narys. Lietuvos ir Sovietų Sąjungos įjungimo laisvojo pasaulio valstybės nepripažino ir nepripažįsta. Eilė laisvųjų lietuvių nepriklausomos Lietuvos pasiuntinybės ir konsulatų. Tas nepripažinimas yra stiprus ginklas kovoje dėl Lietuvos suverenumo vykdymo atstatymo. Laisvųjų lietuvių pareiga vengti visko, kas galėtų kenkti Lietuvos tarptautinei teisei ir politinei padėčiai ir tiesioginiai ar netiesioginiai padėti užgrobiko užmačioms. New Yorkas, 1953 gruodžio 5 d.

Lietuvos Delegacija Pa-

goje gyvenimo jūroje nustato katalikų bažnyčios šimtmeciais kurti politikos dėsnius. Juos vertė ir vers keist tik dideli pasikeitimai gyvenime. Bet mes kaip tik ir gyvename didelių pasikeitimų gadyne.

Kas savaitę

Dabar — Bulganinas!

Po Stalino mirties Maskva skelbė naują moną — "kolektyvę vadovybę". Kremliaus naujieji valdovai "reabilitavo" visą eilę Stalino nugalabintų žmonių ir davė "garbės žodį", kad ateityje nebus asmens garbinimo, verstinių prisipažinimų ir masinių tesmų. Bet...

Neilgai trukus iš tos vadovybės buvo pavartyti Malenkovas, Molotovas, Kaganovičius ir kiti. Dar kitas "kolektyvės vadovybės" šūlas, Lavrentij Berija, buvo pastatytas prie sienos ir sušaudytas.

Dabar atėjo eilė Nikolajui Bulganinui. Kaip ir prie Stalino, jis mušasi į krūtinę, niekina savo buvusius draugus ir maldauja pasigailėjimo.

Buvo "griešnikų" prie Stalino, yra jų ir prie Chruščiovo.

Amerikos "sputnikas"

Pereito ketvirtadienio naktį iš Cape Canaveral raketų bazės Floridoje buvo paleistas naujas mūsų žemės satelitas. Svoris jis toli pralenkė Sovietų Rusijos sputniką. Rusų satelitas buvo 1,600 svarų; Amerikos — virš keturių tonų!

Be to, Amerikos satelito įrengimai daug moderniškesni. Ne bereikalo gruodžio 19 d. mūsų dienraščiui dėti tokias antraštes: Now we're ahead — dabar mes pirmieji.

Gali šio mėnesio ar pradžioje sausio Amerika bandys paleisti naują mėnulio palydovą.

Republikonai tariasi

Republikonų partijos viršūnės kongrese vėl pešasi už vadovybę. Senosios gvardijos žmonės nori, kad senate jiems vadovautų Illinois valstybės senatorius Dirksen; liberalai, vadovaujant Vermonto senatoriaus Aiken, nori turėti saviškį.

Konservatorius Bridge (iš New Hampshire) buvo nubėgęs pas Eisenhowerį, kad šis padarytų intervenciją, bet prezidentas, matyt, nelinkęs į šį ginčą kištis.

Iki šiol republikonų frakcija senate vadovavo senatorius Knowland, iš Kalifornijos, bet tą valstybę nušlavė demokratai.

Naujame senate republikonai turės tik 39 vietas iš 98. Konservatoriai ir liberalai jėgos veik lygios — 14, ir 14. Šeši senatoriai, kol kas, esą neutralūs. Taigi, viskas priklausys nuo jų.

Kova dėl Berlyno

Sovietų Rusijos diktatorius Chruščiovas reikalauja, kad Amerika, Anglija ir

vergųjų Europos Tautų Seime:

V. Sidzikauskas, Pirmininkas
Dr. A. Trimakas, Sekretorius
Nariai: J. Audėnas, K. Bielinis, M. Brakas, J. Brazaitis, Dr. Br. Nemickas, V. Rastenis, Pr. Vainauskas, J. Valaitis, V. Vaitiekūnas

Prancūzija trauktų savo kariuomenis iš Berlyno. Jo reikalavimas turįs būti patenkintas ne vėliau, kaip iki birželio 1 d. Po birželio 1 d. Vakarinis Berlynas bus padarytas "laisvu miestu", o kelius į miestą kontroliuosianti Maskvos iškamšų valdžia — rytų Vokietijos komunistai.

Paryžiuje buvo suaukta NATO — Šiaurinės Atlanto Sąjungos — konferencija. Joje vienbalsiai buvo atmetas Chruščiovo ultimatumas.

Rytų Vokietijos komunistai grumuoja karu, jei Vakarai bandysią "jėga laužtis" Berlyną.

Dėl Berlyno tikrai nebus karo. Chruščiovas gerai žino, kad jo pastumdėliai neatsilaikytų, reikėtų rusiškų tankų ir kariuovių ir tai, bala žino, kuo viskas baigtųsi...

Pelningi atsiminimai

Buvęs prez. Eisenhowerio padėjėjas Sherman Adams rašo savo atsiminimus. Jis padarė sutartį su žurnalo "Look" leidėjais ir viena knygų leidykla. Žurnale eis paskiri Adams'o straipsniai, o vėliau jie bus išleisti knyga.

Už tą labą Sherman Adams gausiąs "tik" 100,000 dolerių! Priedais jis dar gaus ir "royalties" — tam tikrą sumą nuo parduotų knygų.

Tai tas pat Adams, kuris turėjo trauktis iš Baltojo Namų, kai buvo išaiškinta jo draugystė su Bostono milijonieriu Goldfine.

Dabar Adams gyvena New Hampshire. Ką jis darys parašęs atsiminimus, šiandien nežinoma.

Maskvos spekuliantai

Komunistams pradėjus riksmą, kad reikia "išslaukinti" Berlyną, kai kurių ten veikiančių firmų akcijos gerokai nukrito. Dabar paskiekojo, kad Maskvos agentai ten slapta supirkinėjo jų firmų akcijas — šers.

Vadinasi, vieni kelia riksmą, antri spekulioja. Ką tai rodo?

Tik ne tą, kad Chruščiovas norėtų karo. Maskva žvejoja drumstame vandenyje — šiuo atveju ji nori gaut daugiau vakarų Vokietijos markių.

Pelnas iš nelaimės

Prie Ontario ežero, New Yorko valstybėje, yra Oswego miestelis, turįs 23,000 gyventojų. Pradžioje gruodžio ten šiautė smarki pūga. Gatvėse pridribo virš penkios pėdos sniego. Gyventojams teko kasti iš sniego kalnų, o kurie nepajėgė išsikasti, samdė pašalietius. Pastarieji greitai "suprato" reikalaujanti gerą atlyginimą.

Buvo tokių, kurie reikalavo ir gavo po 5 dolerius už valandą. Vienas stiprusis gavęs net 65 dolerius už dienos darbą.

Syracuse universiteto studentai, sužinoję apie "pelningą darbą" Oswego miestelyje, metė klases ir dešimtimis bėgo uždarbiauti.

Vieni kentėjo, o kiti pelnėsi — kokia artimo meile...

K. Valanb

Iš Pavergtos Lietuvos

Jau per daug mokslo?

Dabar ten bus privalomas 8 metų mokslas vaikams maždaug iki 15 metų, o vėliau mės ir kolchozų arfabrikų darbo dirbti, ir jei kas norės, tai vakarais, laisvu laiku galės mokintis toliau.

Zinoma, tie, kurių tėveliai turi aukštas vietas, yra partijos veikėjai, galės be pertraukos mokintis viduriniojo mokyklose ir eiti į aukštąsias.

Bene pirmoji nauja liginė

Vilnių Antakalnyje gruodžio 5 d. atidaryta nauja klinika. Joje bus 300 lovų dirbs 68 gydytojai ir 238 kiti tarnautojai.

Nepastatė, o jau griūna

"Tiesa" lapkričio 29 dieną rašė:

"Prieš trejus metus 'Ventos' kolūkiečiai žemdirbiai džiaugėsi, kad Mažeikių statybos valdybos darbininkai padarė pamatus naujam karvidei. Bet tas džiaugsmas jau seniai atslugo, nes statybai ir galo nematyti. Neseniai pradėjus betonuoti grindis viduje, išvirto vienas galas mūro sienos".

Kiek yra kolchozų?

Vilniaus radijo lapkričio 29 d. pranešimu, darbar yra 2,175 kolchozai. Pertvarkant masinių traktorių stotis, kolchozai iš jų nupirke 7,800 įvairių traktorių ir daugiau kaip 500 kitų mašinų.

Kam tarnauja darbininkų unijos

Visur, kur darbininkai turi teisę laisvai kurti savo organizacijas, ten jų svarbiausias uždavinys — ginti darbininkų reikalus. Kitaip yra komunistų valdomose kraštuose — ten unijos (profesinės sąjungos) eina darbo varovų pareigas, ten jų uždavinys padėti adminis-

tracijai ko daugiau prakaito iš darbininkų išspausiti.

Neseniai ir Lietuvos darbo unijų sąjungų centrinių tarybų buvo svarstoma, kaip unijas dar labiau įkinkyti į socialines lenktynes ir gamybos kėlimą. O kaip pagerinti darbininkų darbo sąlygas, apie tai ne žodžio. Radviliškis be pirties

"Tiesa" skundžiasi, kad mieste vienintelė pirtis taisoma jau trečias mėnuo. Norintiems maudytis patariama važiuoti į Šiaulius.

Juovo prakeiktas, dabar garbinamas

Zigmas Aleksa (Angarietis), pačių bolševikų nugaubytas Stalino laikais, dabar vėl garbinamas. Sakų idurinė mokykla pavadinta jo vardu.

Dailininkai turi garbinti komunizmą

Gruodžio pradžioje Vilniuje buvo dailininkų sąjungos suvažiavimas, į kurį buvo atvykę ir partijos vaikai. Jie ragino dailininkus daugiau negu iki šiol kurti tarybinius kūrinius, tarsi tokius, kuriais garbinama komunistinė tvarka. Dailininkų pirmininku yra prof. Vytautas Mackevičius.

Opierinė demokratija

Gruodžio 5 d. yra konstitucijos diena. Tą dieną bus rengiami masiniai mitingai, į kuriuos suvartys darbininkai turės klausytis ir klausytis apie "demokratiškus" pasaulio įstatymus — sovietinę konstituciją.

roteibusiai Vilniuje

Prieš dvejus metus pirnieji troleibusai pradėjo važiuoti nuo geležinkelio toties į Antakalnį, o nuo rerrai ir į Žvėryną. Šią varą įrengta linija Žvėrynas — Antakalnis, o nuo šio rušens Vilkpėdė — Antakalnis.

KOVĄ TĖSIMĖ IKI PERGALES

Savo metiniame suvažiavime Chicagoje, Sherman viešbuty, 1958 m. gruodžio 6 ir 7 dienomis, Amerikos Lietuvių Taryba nuodugniai išdiskusavo pateiktus sumanymus, liečiančius ALT organizaciją, nusistatymą pagrindiniais klausimais bei tolimesnės veiklos planus ir vienbalsiai nutarė:

1. Pabrėžti, kad Amerikos Lietuvių Taryba, kaip buvo, taip ir pasilieka, organizacija, sudaryta iš pagrindinių ideologinių grupių ir abiejų susivienijimų atstovų, pagrįsta laisvo susitarimo, bendradarbiavimo ir lygybės principais, stantanti vyriausiojo savo uždavinio ginti teisėtus lietuvių tautos reikalus ir siekti nepriklausomos, laisvos ir demokratinės Lietuvos Respublikos atstatymo;

2. Pareikšti, kad įeinančios į ALT grupės yra pasižadėjusios Lietuvos laisvinimo srityje veikti sutartiškai, vengiant viso to, kas skiria, o ieškant visada to, kas jungia;

3. Pakartoti Amerikos lietuvių pasiryžimą tęsti kovą už Lietuvos laisvę, budėti jos reikalų saugyboje, griežtai atmetant vylingus

Lietuvos okupantų tiesioginių ar netiesioginių būdų peršamus "kultūrinio bendradarbiavimo" pasiūlymus ir kelti viešumon sovietų imperializmo piktadarybes bei klastas, tuo būdu padedant Amerikos žmonėms, vyriausybei ir kongresui apginti šią šalį ir laisvojo pasaulio tautos nuo gresiančio pavojaus;

4. Raginti visus patriotinius geros valios lietuvius nenustoti vilties, kad Laisvės idėja, Teisingumo ir Žmoniskumo idealai paims viršų — ir mūsų tėvų kraštas nusikratys tirynų jungų; mūsų moralinė pareiga — dėti visas pastangas, kad toji valanda ateitų galimai greičiau;

5. Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas konstatuoja, kad visos nepolitinio pobūdžio lietuviškos organizacijos, kurios neįeina tiesioginiai į Amerikos Lietuvių Tarybos sąstatą, kaip jaunimo, profesinės, Balso, Lietuvių Bendruomenės ir kitos, atlieka kultūrinę, lietuviškos išlaikymo ir šalpos srityse pozityvų darbą ir tuo būdu aktyviai talkina laisvės kovoje;

6. Amerikos Lietuvių Ta-

DIDYSIS VARPININKAS V. KUDIRKA

Dr. Vincas Kudirka gimė 1858 m. gruodžio 31 d., mirė 1899 m. lapkričio 16 d. Taiigi, tegyveno 41 mt. Jo gimimo 100 metų sukaktis visur lietuvių iškilmingai minima. Bostono lietuviai ją minės sausio 18 dieną.

V. Kudirkos 100 m. sukaktis

JONAS VALAITIS

Ar V. Kudirka atvirto i lietuviybę tikslai "Aušros" paveiktas?

Gimiau ir augau Naudžių Margių kaime, kurį skiria nuo Kudirkos Pažerių kaimo tik tiktai siauras Pažerių miško ruožas. Kudirkos Pažeriai buvo žymūs tuo, kad čia buvo Pažerių valsčiaus centras, valsčiaus raštinė, mokykla ir smuklė (karčiama). Jau ne kartą, kai spaudoje buvo rašoma apie dr. V. Kudirkos gimimo vietą, buvo klaidingai nanoma, kad Kudirkos Pažerių kaimas yra tarpe Vilaviškio ir Alviito. Iš tikrų, V. Kudirkos Pažeriai yra Vilkaviškio apskrityje rytinėje pusėje, tarpe Gižų bažnytkaimio ir Pilviškių miestelio. Yra Pažeriai ir arti Alviito, bet tatau ne kaimas, o priklausęs grafiui Gauronskiui dvaras ir Pažerių ežeras. Ši nelemta klaida įvykdavo bene dar ir dėl to, kad ir Kudirkos Pažeriuose yra ežeras, ant kurio pakilau kranto ir buvo dr. V. Kudirkos tėviškės gražioji sodyba.

Nors esu gimęs (1888) gėroakai vėliau už dr. Kudirką (1858), bet, mažas vaikas būdamas, turėjau protos matyti dr. Kudirkos tėvą ir sėdėti viename Pažerių mokyklos suolo su dr. V. Kudirkos sesute Emilija (jau antrosios motinos, pamotės dukte). Proga mar, mažam vaikui, matyti daktaro tėvą galėjo susidaryti dėl to, kad Kudirka — tėvas buvo valsčiaus teismo na-

rybos suvažiavimas, didžiai vertindamas nesilpnėjantį įnašą laisvės kovoje, siūsdamas savo geriausius sveikinimus, nuosirdžiai už darbą dėkoja: Lietuvos Diplomatinei Tarnybai, Lietuvos Laisvinimo Veiksniams, visų organizacijų valdyboms ir nariams, lietuviškų laikraščių, žurnalų bei knygų leidėjams ir redaktoriams, radio valandėlėms, lietuviškų mokyklų vedėjams ir mokytojams ir visai aktyviai lietuviškai visuomenei.

Pastaba: Ši rezoliucija buvo priimta vienbalsiai, išskyrus 5-ąjį jos punktą, kuris priimtas nevienbalsiai.

Chicago, 1958 m. gruodžio 6 ir 7 dienomis.

rys (lovininkas), kad dėl to jis dažnai būdavo valsčiaus raštinėje, bendravo su atvykstanciais ūkininkais, taigi ir su mano tėvu, dažnai mane vėzinusiu į Pažerių mokyklą. Mano atmintyje iki šiol yra neišnykęs dr. Kudirkos tėvo vaizdas: vidutinio ūgio, aplyties sudėties, juodbrovas žmogelis, dailia sėrmėga vilkis, ne ponas ir ne iš tokių, kuriais mažus vaikus motinos bauginavo. Nors patį daktarą man ir neteko pažinti iš matymo, bet esu ne kartą girdėjęs savo tėvus ir aplinkinius ūkininkus dr. Kudirką minėjusius. Be kita ko, buvo kalbama, kad V. Kudirka kažkuriose vestuvėse, paėmęs iš vadovavusio vestuvių orkestrui žydėlio smuiką, taip gražiai grojęs, kad ne tik tiktai vestuviniškai buvo sužadėti, bet ir patsai žydėlis buvo be kvapo ir išsijojęs.

Pažymėtina, kad iš Kudirkos Pažerių kaimui artimiausių kaimų yra kilę net trys V. Kudirkos bendradarbiai, aukštojo mokslo inteligentai, vėliau varpininkai: dr. Juozas Kaukas, iš čia pat buvusio Penkvalakių kaimo, teisininkas Antanas Kriščiukas (Kriščiukaitis, nepriklausomybės metais Vyr. Tribunalo pirmininkas) ir gretimi Penkvalakių kaimo Būgnų kaimo (A iš B — Antanas iš Būgnų) ir iš gretimų Būgnams Bytaro tėvą galėjo susidaryti dėl to, kad Kudirka — tėvas buvo valsčiaus teismo na-

Ar mano, o ir šių keturių moksleivių gimtuose kaimuose aplinka buvo lenkuojanti? Kudirkos Pažeriai ir gretimi kaimai gali būti būdingi pavyzdžiai Suvalkijos kraštui, kuris skiriasi nuo kitos Lietuvos tuo, kad nei Pažerių kaime, nei iš viso Suvalkijoje (be Suvalkų ir Seinų pietinio pakraščio) nebuvo lenkuojančios užkampinės šlėktos (szlachty zasciankowej). Gyveno čia grynai ir vien lietuviškai kalbą kaimiečiai ir griežtai nuo kaimiečių atsisakyę — lenkų magnatai Gauronskiai, Patockiai, Šabanai, Bistramai ir pan., kurie dar iš baudžiavos laikų Suvalkijos kaimiečiui buvo skaudžiai atmintini palikuonys. Netoli nuo mano gimtojo kaimo ėjo vieškelis, kuriuo ketvertu kinkytoje karietoje važinėdavo Antanavo dvaro Šabanai pas Gižų dvaro Bistramus ir atvirkščiai. Prie šio vieškelio ganydavo kaimenes artimųjų ūkininkų piemenys. Mano atmintyje iki šiol užsiliko šių piemenukų, anuomet mano draugų, raliavimas: "Šabanukas muilą veža — valio!" — taip garsiai, kad ponai girdėtų. Tatau yra netiesioginis, bet būdingas Suvalkijos ūkininkų ir lenkų dvarininkų santykiavimo rodiklis. Taiigi, visiškai nėra pagrindo ir manyti, kad V. Kudirka būtų savo tėviškėje lenkų kalbą girdėjęs, nes motina šios kalbos iš niekeno nepaveldėjo, o tėvas, jei ir mokėjo vieną kitą žodį, tai namie, o ir su kaimynais ūkininkais būtų buvę neįmanoma ir labai neįprasta lenkiškai kalbėti. Taip, pavyzdžiui, ir mano tėvas, nors buvo baigęs lenkų dėstomąją kalbą net trijų klasių mokyklą Seinuose ir lenkų kalbą mokėjo, bet aš niekadais nesu girdėjęs net progai esant jį mėginantį rodytis su lenkų kalba.

Kodėl V. Kudirka buvo pakrypęs į lenkybę?

V. Kudirka bus buvęs palinkęs į lenkybę prie Marijampolės lenkuojančios miescionijos — prieš jos gimnaziją lankiusių ponaičių pritapdamas. Gimnazijos mokinio, grakštaus ponaičio V. Kudirkos paveldėtam iš tėvo — Suvalkijos ūkininko išdidumui galėjo pritiktis lenkų miescionijos poniškas kilmingumas ir išsiskirias iš kaimietiškos aplinkos pranašumas. Be to, čia bus veikusi ir turtinga lenkų literatūra.

Bet V. Kudirka negalėjo nebendraduoti ir su Marijampolės gimnazijoje mokslą ėjusiais ūkininkaičiais, jų skaiciuje ir su kaimynais Kauku, Kriščiuku, Byla, kurie nei gimnazijoje, nei universitete nėra pasireiškę lenkavimu. Atvirkščiai, pavyzdžiui, iš savo tėvų esu girdėjęs, kad studentas Juozas Kaukas, studijavęs mediciną Varšuvoje, ne tik tiktai niekad nepartardavo lenkiško žodžio, bet piktindavosi Pilviškių kunigais, pasinešusiais į lenkavimą ir didelę draugystę su Antanavo ponais Šabanais. Kile, kaip ir Kudirka, iš kaimo jo draugai, tačiau lenkiško "kilmingumo" bei "pranašumo" nesiekdami, negalėjo V. Kudirkos neveikti, nes lietuviybė jau ir prieš "Aušrą" buvo Marijampolės gimnazijoje besireiškianti, skatinant ir šios gimnazijos mokytojas Petru Arminui (Trupinėliui), jau nuo 1853 metų mokytojavusiam gimnazijoje, vėliau Petru Krianciūnui, Sta-

Ji PADRĄSINA SAVO TĖVĄ

Denise Ellis, 16 mėnesių amžiaus, duoda padrąsinantį patarimą savo tėtel, kuris pasaulinėse varžybose Čikagoje rengiasi rutulį mesti.

niškiui ir kt. Pavyzdžiui, P. Armino nurodomas "Aušrai" išėjus tuojau įsijungė į jos bendradarbių skaicių čia minėtas Antanas Kriščiukas. Be to čia pravartu pažymėti, kad Antanas Kriščiukas, slapyvardžiu A. iš B. yra parašęs išskirtinai vykusią ir būdingą satyrą "Brickas", pajaukdamas raiką puikybę Suvalkijos ūkininko, kuris ir neturėdamas reikiamų išteklių, nenusiileisdamas kaimynams įsitaiss daug kaštavusių bricų, kurią betgi Pilviškuose žydo kieme, dėl didelio bricų ir arklių susigrūdimo atlaidų metu, pasileidusi iš žydo tvarto karvė sulaužė.

Ką reiškė "Aušra"?

Kad V. Kudirka ir Seinų Seminarijoje, ir dar gėroakai ilgai net Varšuvos universitete būdamas (iki "Aušros" — iki 1883 metų, tad net iki 25 metų savo amžiaus), nesirijo atvirsti i lietuviybę, tatau patvirtina tik ne eilinį V. Kudirkos charakterio kietumą su palinkimu į puikybę. Iš antros betgi pusės lietuvių tautinio budimo bei sąmonėjimo sąjūdis ir artimiausios V. Kudirkai aplinkoje jau tiek toli buvo pažengęs, kad tokio intelektualinio pajėgumo asmeniui, kaip V. Kudirka, jau negalėjo būti reišku, kad jojo palinkimas į išpuikusių lenkybę yra klaidingas, nieko gera ir ateityje nežadas. Ir "Aušros" lemtingasis numeris, kurį paskaičiusiam V. Kudirkai, tarsi, būtų atsiverusios akys, čia bus turėjęs tiktai tiek reikšmės, kiek jam teko gailėtis jau prarastos praeities. Tik-tai šia prasme gali būti suprantamos V. Kudirkos

ašaros dėl paskaitytos "Aušros". Vincas Kudirka prariko ir visu savo daugiaropi ir neeiliniu pajėgumu įsijungė į jau vykstantį lietuvišką sąjūdį ir patapo tokiu, kokį mes ir šiandien didžiai gerbiame jo gimimo šimtmečio sukaktį minėdami.

"Varpo" pradžia

Reikėjo, kad suskambėtų Lietuvą žadinantis "Varpas", "Aušrai" užgesus. Šiuo didžiai svarbiu reikalu labiausiai buvo susirūpinusi jaunoji Lietuva — studentai. Čia išimtinai veiksmingai reikėsi maskviečiai ir varšuviečiai. Nors maskviečiai ir skaičium (58 priklauso Studentų draugijai) ir pinigais (naudojosi lietuviams skiriamomis stipendijomis) buvo pranašesni už varšuviečius (11 Studentų), bet galutinai paruošti ir išleisti "Varpą" pirmenybė vis dėlto atiteko varšuviečiams. Nors V. Kudirka buvo "Varpo" ruošos spiritus movens, bet ir maskviečių aktyvumas nebuvo menkesnis, nes iš tokio žymaus skaičiaus studentų pajėgių aprūpinti "Varpą" raštais buvo pakankamai. Gyvybiškai svarbus "Varpo" išleidimo reikalas betgi nevyko dėl lėšų, dėl kurių ir "Aušra" buvo sustojusi ėjusi.

Ano meto studentų — ūkininkų vaikų, atsiskiusiųjų eiti į kunigus materialinė būklė buvo žiauriai skurdi. Kiek jų dėl pusbudžio gyveno džiuvos pakirstų jaunų yra mirusių. Nors, kaip jau minėta, materialinio apsirūpinimo atžvilgiu varšuviečių padėtis buvo skurdėsnė ir varšuviečių skaiciuje jau buvo džiuvos bū-

Nukelta į 7 psl.

LAIKAS JAU UZSISAKYTI

KELEIVIO KALENDORIŲ 1959 metams

Jau ruošiamas spaudai "Keleivio" kalendorius 1959 metams. Kalendoriuje bus apie 100 puslapių visokių pasiskaitymų, eilių, informacijų, naudingų patarimų, juokų, straipsnių įvairiais klausimais ir plati kalendorinė dalis.

Kviečiame užsisakyti mūsų kalendorių iš anksto. Kaip tik jis bus atspausdintas, tų j išsiųsime visiems užsisakiusiems.

Nors viskas brangsta, bet "Keleivio" kalendorius kainu vis ta pati, tik 50 centų. Prašom jį užsisakyti. Užsakymus ir pinigus prašom siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 East Broadway
So. Boston 27, Mass.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų, tėve!

—Denkiu, Maiki, už gerą žodį, ale man vistiek nelinksma.

—Kodėl nelinksma?

—Nu, kokios čia Kalėdos Amerikoje? Kūčioms gaspadinė iškepė man porciąpo. Nei šieno ant stalo, ne plotkelių, nei kisielių — nieko! Oi, Lietuvoj tai būdavo Kūčios!

—Ir su šienų?

—Jes, Maiki, buvo ir šieno ant stalo, ir visko. O kokie būdavo valgiai! Tik laizykis atsiminė!

—Tai kodėl neapsilaizai?

—Vaike, nedaryk juokų. Reikėjo pasiklausyt aną nedėdienį, ką vienas radijušninkas bajino apie Lietuvos Kalėdas, tai žinotum.

—Ką aš žinočiau?

—Žinotum, kokios būdavo Kūčios Lietuvoje. Pridėję ant stalo šieno, žmonės prikraudavo labsterių, žuvies, silkų ir kitokių gėrybių. O tos silkės būdavo taip sudarytos, kad viena kitos nepažintų: viena su raityta, kita su kriaušėmis, o trečia dar kitaip sufiksytą. O čia, Amerikoje, gaspadinė tau porciąpę pakia. Gerai dar, kad nors su kiaulės šonkauliu, o ne su vuodega.

—Tėvas gyvenai atsiminimais. Kiek aš žinau, prieš Kalėdas žmonės Lietuvoje pasinkaudavo ir būdavo išsilgę geresnio valgio; todėl Kūčios jiems būdavo didelė šventė, nes gaudavo silkų ir dar pasaldintų valgių. Tėvas prisimeni tuos laikus ir gailiesi, kad tokių dalyku nėra Amerikoje. Bet Amerikoje žmonės valgo geriau, negu Lietuvoje valgydavo, todėl lietuviškos Kūčios jau įsėina iš mados. Aš manau, kad ir tėvas ne trauktum prie savęs silkės, jeigu ji būtų padėta šalia pork chopo.

—Maiki, tas radijušninkas sakė, kad Lietuvoje žmonės valgo ne tik silkes, ale ir labsterius.

—Tėve, sakyk "vėžius", o ne "labsterius".

—Okei, Maiki, tegul bus ir vėžiai, bet vistiek poniška patrova.

—O ar tėvas Lietuvoje per Kūčias valgei kada nors vėžius?

—Maiki, tu žinai, kad aš

esu Plungės žemaitis, o Žemaitijoj vėžių nebuvo.

—Jeigu ir buvo, tėve, tai vėžys ne Kūčių valgis, ir aš negirdėjau, kad Lietuvoj kas nors dėtų tokį daiktą ant Kūčių stalo. Aš manau, kad tas "radijušninkas" Lietuvos Kūčių nėra matęs ir pasakoją niekus.

—Gali būt, Maiki, kad jis labsterius sapnavo ir sunaišė juos su Kalėdomis. Matai, su Kalėdomis yra sunaišyta visokių zababonų. Paimekim kad ir eglaitę, kuri Amerikoje labai madoje per Kalėdas. Na, o ką ji turi bendro su Kristaus užimimu? Juk Kristui užgimus, ne eglaitę ji sveikino, bet asilas juokėsi. Taigi, norint žmoniškai Kalėdas pažymėti, reikėtų asilą žvėčėmis apkaišioti, o ne eglaitę.

—Čia tėvas pasakė tiesą. Eglaitę su Kristum neturi nieko bendra.

—Nu, tai pasakyk, kodėl amerikoniai ją išmislė?

—Eglaitę, tėve, ne amerikiečių išradimas.

—Tai kieno?

—Apie jos atsiradimą yra visokių nuomonių ir pa-lavimų, tėve. Vieni rašytojai randa jos pradžią Skandinavijoje, kiti Egipte, o dar kiti Kinijoje. Visur yra buvę šokių ar tokių iškilmų, kurios buvo puošiamos žaliais medeliais ar palmių lapais dar prieš Kristaus gimimą. Bet tikrą eglaitę, kuri dabar yra vartojama kaip Kalėdų papuošalas, kaip rodo, bus įvedęs Martynas Liuteris. Sakoma, kad jis norėjo parodyti savo vaikams kaip gražus yra žiemos laiku apsnigtas miškas. Tuo tikslu jisai nukirto sode nedidelę eglaitę, atnešė ją į vaikų kambarį, apkaišė ją žvakėmis ir uždegė jas. Tas pasitaikė kaip sykis per Kalėdas, todėl ji ir buvo pavadinta Kalėdų eglaitė. Su laiku Vokietijoje ta virtė papročiu, kuris paplito po visą Europą. Vokiečiai atsivežė tą paprotį ir Ameriką.

—O kas buvo tas Martynas Liuteris, Maiki?

—Liuteris, tėve, buvo vokiečių dvasiškis, kuris pakėlė protestą prieš Romos popiežių ir įvedė krikščionybėje reformaciją. Katalikų bažnyčioj įvyko didelis

Švenčių nuotaikos ir galvosūkis

J. VLKS

Kai artėja šventės, tai atsiranda savotiškos nuotaikos ir galvosūkis. Anot ža-nyvų išsireiškimo, tada lyg drėgnės apsiūdė, nerims-tame. Sukame galvą, kam siųsti linkėjimus ir kokius. Tiesa, čia Amerikoje ap-sukrūs ir paslaugūs versli-ninkai ateina pagalbon, pa-lengvina tuos galvosūkius spręsti. Jie prigamina dau-gybes margaspalvių atviru-ki ir gražiais vaizdeliais ir visokiais įrašais. Eik pa-duotuvėn, rinkis, gėrėkis ir grožėkis tomis prašmatny-bėmis! Nors ir ištisą dieną rinkis kas tau patinka, tik daryk apyvartą! Apyvarta JAV ūkinio gyvenimo pa-grindas ir raktas į gerbūvį.

Apyvarta mechanizuoja, motorizuoja, automatizuo-ja, prūsina amerikietį. Lin-kėjimai — mandagumo pa-žymys. Mandagumas širdies duris varsto ir... kaip ka-da ir kaip kam atidaro pi-niginę — išimti ar įdėti.

Jei norite švenčių proga padaryti saviems staigmeną, tai linkėjimus galite pasių-siti iš ten, kur Kristus gimė! Nesistebėkite. Turite visišką galimybę. Ir tą gerą pr-gą sudarė ne taip jau apsu-kri New Haveno miesto mo-kyklos mokiniukė. Gal jau girdėjote apie tai? Bet kas gera, kodėl švenčių proga neprisiminti nuotaikoms pa-dilginti?

Kartą New Haveno mo-kykloje mokiniukė buvo mokytojo staiga užklupta: —Kur gimė Jėzus Kris-tus? — mokiniukė mikt, mikt ir negali susigriebti, susikaupti ir klausimą at-sakyti. Mokytojas, kantry-bės pritrūkęs, kukždomis taria:

—Be-e-e-t-hlee...

—O, taip, Bethlehem: — nudžiugo ir dar pridėjo:

—O kur kito Jėzus Kris-tus galėjo gimti, jei ne mū-sų Connecticut valstybės miestelyje!

Ir nuo tos dienos įvykio Bethlehem miestelis išgar-sėjo. Nors tai paprasta gy-venvietė, kur esama bažny-čios ir pašto įstaigos. O mums dar tuo gal įdomi, nes ten gyvena trys pasitu-rintieji lietuviai ūkininkai.

Važiukite į Bethlehemą ir iš ten siųskite linkėjimus saviems. Jie džiaugsis ir di-džiuos, gavę laišką su lin-kėjimais iš tos vietos, kur Kristus gimė.

—Juokai! — sakysite. Ne, ne juokai. Kokie čia ga-li būti juokai, jei pradedant gruodžio mėn. jau visais ke-liais dunda automobiliai į tą vietą. Važiuoja, kad tos vietos paštas uždėtų savo didžiąją antspaudą, šventės laiškamis skirtą, ant voko su įrašu — Bethlehem. Per gruodžio mėn. Bethle-hemo paštas tokių suanspau-duotų laiškų išsiunčia arti-vieno milijono! Iš tos at-kampios, akmenutos vietos, iš nepatrauklaus pašto pas-tato plaukia laiškai po visą Ameriką, o kiti net už van-denynų. Linkėjimai iš Kris-

skilimas ir visos protestantų bažnyčios dabar laikosi Liuterio mokslo.

—Jeigu taip, Maiki, tai Kalėdų eglaitę yra protes-toniškas išmislis, ar ne?

—Taip yra, tėve.

—Kodėl tu man pirma to nepasakei? Aš nebūčiau ė-jęs tų eglaičių žiūrėti.

taus gimimo vietas! Šitaip tą vitą išgarsino neapsukri New Haveno mokiniukė.

—Kvailybė, — murk-tel-sit! Gal būt! Nesiginčysim. Nedrumsim šventadieniškų nuotaikų. Tas kvailybės pa-verskite pinigų. Sumeskime. Bethlehem paštas per gruodžio mėn. vien už pašto ženklus surenka per 20 tūkstančių dolerių. Tų pa-veiksmuotų linkėjimų vertė siekia per 50 tūkstančių do-lerių. JAV tų linkėjimų ir sveikinimų verslas per me-tus daro milijonų apy-vartą. Tame versle dirba daug tūkstančių žmonių. Jie turi visi neblogą pragy-venimo šaltinį. Kaip kas net iš to sudaro sau gerą turtą. Doleris negyvas daik-tas. Bet ir jis neviliojamas iš piniginės neišskrapšto. Tai kur dar reklama?

Jei ne tos "kvailybės", ne tie milijonai, rasi, Ame-rika nebūtų Amerika.

Prileiskime, kad tai kvai-lybės, dėl kurių pinigai vė-jais leidžiami. Bet dėl tų ir kitų kvailybių JAV žmonių uždariai nemažėja. Bend-ras šalies gerbūvis tolydžio auga. Nors ir tas klimas vingialis eina, bet jis nenus-munka iki pirmysčio buvu-sio.

Ana, "gudrieji" iš anapus geležinės uždangos mėgina apseiti be tokių ir panašių "kvailybių". Jie iš tų ame-rikinių kvailybių žiauriai tyčiojasi. Jiems geriau pa-tinka verstis žmonių med-ziokle. Gaudų vergus valsty-bės stiprybei ir jos lo-biams kelti. Ten visi dirba valstybei, bet ne kvaily-bėms. O vienok dirbantieji vos galus su galais suveda. Tokia klaidi mintis savų au-tomobilų važiuoti už kažin kiek mylių tik laisvui pa-siūsti su švenčių linkėji-mais, ten negimsta.

Sumeskime, kiek kaštavo valstybės iždai įvykdintos vien tik okupuotos Lietuvos žmonių medžioklės "svieto lygintojų" įvykdintos. Pini-gais reikalas sunkiai aps-kačiuojamas! Kiek jų išlei-ta pacios medžioklės įvyk-dinimui; vežamų Sibiran-sauginimas; tos kelių savai-čių trukusios transportaci-jos kelionės išlaidos; kokie nuostoliai buvo padaryti kraštui staiga žmones nuo darbo atitraukus ir dar ir dar kitos įvairios išlaidos ir nuostoliai — nesuskaitys! Vergo vidurkio amžius pen-ki metai. Ar jie per tą trum-pą laiką pusbadžiu dirbda-mi gali padengti tas pada-rytas išlaidas, jei dirba pri-mityviais įrankiais ir primi-tyviosiose sąlygose. O kur dar moraliniai nuostoliai?

Ne! Geriau pasakėles apie New Haveno mokiniu-kės, Bethlehemą išgarsinu-sios, ir visi juokai ir kvai-lybės, nors ir milijonus dole-rių kaštuojančieji, su viso-mis reklamomis, puošmeno-mis, Kalėdų seneliais — Santa Claus, eglaitėmis, vaikų žaisluokais ir kitomis įvairiomis prašmatnybėmis bei paikystėmis, su tais mi-lijonais dolerių vėjais palei-ty, linksmybe ir džiaugsmu palydėtis, negu "svieto ly-gintojų" tušti, apgaulingi, į vergiją atsirėmusieji paža-dai.

Bus gerai, jei tarp tų linksmybių ir kvailybių džiaugsmu papuoštų prisi-

LAISVĖS SARGYBOJE

Viršuje mūsų krašto jūros rubežių sargybos laivas ne-bijo ir didelių audrų. Jei reikia eiti kam nors pagalbon. Apačioje tautinės Kinijos kariai "varlės", kurie moki-nasi dieną naktį išlipti į krantą. Jie apsiginklavę re-volveriu ir peiliu, kurį laiko dantyse.

Antausis Chruščiovui

(LAIŠKAS IŠ BERLYNO)

V. ŽARSTEKLIŠ

Socialdemokratų dauguma

Kad į V. Berlyno parla-mentą gruodžio rinkimų iš-davoj įvygiavo 78 socialde-mokratų atstovai, o likusios 55 vietos atiteko krikščio-nių demokratų partijai, tam iš dalies yra paprakaitavę ir Chruščiovas. Juk jis Ber-lyno krizę išperėjo kaip tik gruodžio metu, jis su savo "šauka" tikėjosi nors vieną atstovėlį praveisti į Vakarų Berlyno parlamentą, kas ateities staigmenoms būtų buvę labai naudinga.

Tikrai tarus, normaliose sąlygose miesto gyven-tojų rinkimai tėra vietiniam darbui rėmai, tačiau šio miesto rinkimai visą pokario metų patekdavo į pasaulinės politikos sūku-rius, po rinkimų visuomet laisvasis pasaulis su šypse-na atsidusdavo.

Paskutinių rinkimų kom-panijos pradžioj numatytoji tarpusavio pasipardymo taktika staiga laužėsi ir Chruščiovo pakabintą kar-tuvių kilpą virš 2½ mil. gy-ventojų galvų. Žmonės stai-ga pratrėnė akis. Mažosios partijos nieką nedomino. Abiejose didžiosiose parti-jose yra susispietusių tarp-tautinio masto politikų. So-cialdemokratai tačiau savo priešakyje Berlyne turi per vienerius metus išpopulia-rėjusį miesto burmistrą W. Brandt. Šiojo asmenybė pa-traukė nemažai balsuotojų. Net ir tokiuose rajonuose, kur krikščionių dem. partija turėjo savo pastovias tvirt-o-ves, vilų rajonuose, įvyko socialistų naudai lūžis.

Veltui išmesti milijonai

Rinkimų kompanijoj stambiausiu tūzu jau tuoj iš pradžių pradėjo vyrauti ko-munistų partija. Jie čia pa-sirinko geriausius miesto sa-las, jie surengė apie šimtą susirinkimų, į juos vėjo-vo vis tuos pačius iš galo į galą, bet daugiausia tai bu-minsime tuos, kam lemta didis vargas vargelis var-gti, ten kur amerikinių "kvai-lybių" nesama, kur jos pik-tai pasiepiamos. Prisiminsi-me ir paremsime jų kovas dėl laisvės bei skurdą ken-čiančius sušelsime. Tegu ir jie pajunta amerikines "kvailybes".

vo rajono sektoriaus pa-ruošti susirinkimų klausyto-jai.

Miesto gatvėse pasirodė agitpropo būriai, kuriems vos pravėrus burnas, žmo-nės bėgdavo lyg nuo pavie-trės. Miestą užteršė biau-riausio turinio propagandos šukšlėmis, vertė tonomis, šlavikų būriai be pertrau-kos traiskė šluotomis pekli-škų baisenybių pavidaluose ne šio svieto macias...

Nė kiek per daug pasakytą. Susirinkimuose kalbėjo net politbiuro nariai, atsinešę savo kalbas iš savo rūmų rajono sektoriuje. Grasi-no, peikė, ambrijo, zauniojo giedoję angeliukų balsiuk-čiais. Jų kalbose jautėsi Chruščiovo gaida, jau įgy-vendinta, viskas suraikyta rikėmis pagal apetitą. Ir nieko nepadėjo. Iš tūkstan-čio už komunistus ir Chru-ščiovą pasisakė 19 žmo-nių. Dar prieš 4 metus už juos balsavo apie 10,000 daugiau. Ir amžinai jiems prisiekusius, matyt, Chru-ščiovas nuvijo šalin. Šian-dien, aišku, kaltas "tero-ras", nors juos kaip kiau-šinius saugojo, kad minį neužpultų ir nenulindutų. Kai vieno mitingo metu pradėjo rinktis prie mtinge būstinės minios, tuomet po licija mitingo dalyvius išlei-do pro užkalines duris ir per patamsius palydėjo iki jų "vartelių" — sektoriaus sienų.

Kas toliau?

Socialdemokratams gy-ventojų dauguma pačiu, gal, sunkiausiu pokario me-tu uždėjo pareigas tempti miesto likimą iš klampynės. Tačiau jie padėties rimtumą pilnai supranta, ir miesto reikalo tvarkymui vėl susi-mes su krikščionimis demo-kratais. Tai venintelis Vo-kietijoj laisvasis parlamen-tas, kur, atrodo, nebus opo-zicijos. Gi iš rusų mestų taktikos užuomazgų reiktų manyti, kad norima pirma iš V. Berlyno išmesti Vaka-rų sąjungininkus. Už tai kalba nekuriuos pasirašytos su V. Vokietija sutartys, bet tai, aišku, tėra taktika, iš ko joks durneika dar sa-vo proto minkštumas sutvir-tinti nedrįs.

MAIKIO KRAITIS

Mūsų skaitytojai kartu su prenumerata atsiuntė ir dova-nų:

...P. Wychunas, Brockton, Mass., \$6.00. J. Krasinskas, Brooklyn, N. Y., \$4.75. J. Kas-peras, New York, N.Y., \$4.00. J. Matonis, Cleveland, Ohio, \$3.00.

Po \$2.00: J. Purėnas, Rich-mond Hill, N. Y., Mrs. M. Ba-rauskas, Detroit, Mich., Mrs. T. Urban, Brooklyn, N. Y.

Po \$1.50: S. Narvich, Ocala, Fla., K. Janonis, Leominster, Mass., K. Musteikis, Winnipeg, Man., Canada, Mrs. V. Bielan, Mansfield, Mass., M. Michalo-vich, No. Andover, Mass.

Po \$1.00: K. Stankevičius, Cuddy, Pa., Mrs. A. Peknis, Chicago, Ill., Mrs. M. Glavet-kas, Naples, Fla., Mrs. A. Dum-brauskas, Montreal, Canada, G. Palukaitis, Montreal, Can., A. Zapis, Jamaica, N. Y., A. Pakšys, W. Palm Beach, Fla., A. Kaupas, Brooklyn, N. Y., L. Perednienė, Newton Centre, Mass., Mrs. J. Pocius, Chicago, Ill., A. Siugzda, Dorchester, Mass., L. Liepinaitis, Montre-al, Can., J. Stepp, Titusville, Fla., Mrs. E. Dokus, Chicago, Ill., K. B. Winnipeg, Man., Ca-nada, J. Ekelevich, Newark, N. J., P. Zygelas, Tewksbury, Mass., \$0.75.

Po \$0.50: J. Manstavičius, Verdun PQ., Canada, P. Papuc-ka, Kingston, Ont., Can., S. Mi-kelonis, Dubois, Pa., P. Gakus, Philadelphia, Pa., V. Martinai-tis, Manister, Mich., K. Sherei-va, Sudbury, Ont., Can., W. Wa-silauskas, Watertown, Conn., D. Mitchell, Baltimore, Md., A. Bleher, Delhi, Ont., Canada, T. Tamosaitis, Hamburg, Pa., Mrs. M. Yudis, Melrose Park, Illinois, S. Lubonis, Corapolis, Pa., A. J. Garsha, Shirley, Mass., M. Green, Norwood, Mass., K. Kuras, Wilkes Barre, Pa., A. Greska, Hudson, Mass., W. Kores, Cliffsides, N. J., J. Jasilevičius, Waterbury, Conn., S. Taurinskas, So. Woodlee, Ont., Canada, J. Armin, India-napolis, Ind., A. Lukauskas, Dorchester, Mass., J. Kontaus-ki, Lewiston, Mine, M. Elbe, Great Neck, N. Y.

Visiems, atsiuntusiems laik-raščiui aukų, širdingai dėkoja

Administracija

DIPUKŲ ATSARGUMAS

Lietuvių Piliečių Klube prie šaro vaisinasi du dipukai. Kiek pasivaikšinė, vienas kitam sako: Dipukas I: —Klausyk, čia nuda vaisinasi nepatinkrinan-ti savo storio: gal jau užten-ka?

Dipukas II: —Tai patikrin-ime, bet kaip?

Dipukas I: —Atsistok ir pa-rodik, ar gali nekrypdamas pa-stovėti.

Dipukas II atsistojė ir gerai stovi.

Dipukas I: —Stovi gerai ir dar gali vieną kitą paimti. Bet pamėgink eiti kitas mindamas ir vieną ir tą pačią ištisinę grin-dų lentą.

Dipukas II kelis žingsnius pažengė ir tik viena koja kiek kreivai numynė.

Dipukas I: —Jau pradėdi krypti. Dar gali vieną paimti ir užteks tau.

Dipukas II. —Dabar tu at-sistok ir mėgink eiti.

Dipukas I. atsistojė ir kelis žingsnius žengdamas beveik ne-pataikė į tą pačią lentą, numynė šalia.

Dipukas II. —Tu, ponas, jau eini kreivai ir tau šiandien už-tenka.

Dipukas I. —Jeigu taip, tai iš dar vieną nupirksiu ir eisime namus.

Tą padarė ir išėjo.

Kazys Žemaitis

Taiklus klausimas

Paskaitininkas iš Maskvos skaitė paskaitą Čekoslovakijos sostinėje Pragoje ir norėjo nu-stebinti čekus Sovietijos tech-nikos laimėjimais. Todėl jis iš-kilmingai paskelbė, kad po me-tų skrisime į mėnulį, po dviejų į Marsą, o dar vėliau į Vene-rą ir tt.

Iš šalies nedrąsiai atsiliepė klausytojas:

"O kada galėsime važiuoti į Vieną?"

Viena yra Austrijos sostinė ir į ją iš Pragos nėra nė pus-antro šimto mylių, bet dabartinė bolševikinė Čekoslovakijos valdžia ten neleidžia nuvažiuo-ti.

VASARIO 16-SIOS REIKALU

Amerikos Lietuvių Tarybos metinis suvažiavimas, pasidžiaugęs Chicagoje 1958 m. gruodžio 6 ir 7 dienomis, vienbalsiai nutarė atsikreipti į A.L.T. skyrius, kuopas, lietuvių draugijas ir veikėjus visame J.A.V. krašte pradėti nedelsiant ruošti paminėti Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 41-sias metines.

Mūsų tėvų žemė tebėra trempiama žiaurais bolševikinių despotų. Tūkstančiai mūsų brolių ir seserų vargo ir vargsta Sibire, kencia ir miršta vergų darbo stovyklose. Dalis jų, sugrąžinta į Lietuvą, nerado nei savo namų, nei turto. Visą pagrobė okupantai.

Vasario 16-ją mes turime pareikšti griežčiausią protestą prieš okupaciją ir okupantų žiaurumus ir atsiskirti į pasaulio žmonijos sąžinę, kad būtų sustabdytas lietuvių tautos žudymas ir grąžinta Lietuvai laisvė.

Mes turime pasakyti Amerikos valdžiai ir šios šalies žmonėms, kad mes esame pasiryžę su jų pagalba tęsti kovą už mūsų tėvynės išlaisvinimą tol, kol kova bus laimėta.

A.L.T. suvažiavimas kviečia rengti Vasario 16-sios minėjimus vieningai, paremti Lietuvos laisvinimo reikalą darbu ir aukomis ir siųsti visas aukas A.L.T. centrui.

Teisgirsta pasaulis, kad mūsų troškimas stiprėja atstatyti Nepriklausomą, Laisvą ir Demokratinę Lietuvos Respubliką.

Chicago, 1958 m. gr. 6-7 dd.

J. KAJECKO ŽODIS LIETUVAI

Lietuvos atstovas Washingtono Juozas Kajeckas per Amerikos Balsą šitaip kreipėsi į Lietuvą:

Kalėdų švenčių proga vėl mintimis skriejame pas savus. Mes ne tik prisimename tautiečius Tėvynėje, bet jiems ir užjaučiame. Dar daugiau, mano ir daugelio laisvų lietuvių visos gyvenimo pastangos jiems aukojamos.

Ir plotkeles laužant ir dvasioje būsim su jumis ir įspūdingi.

ARTINASI KALĖDOS. GALVOJAME, KĄ DOVANOVI TA PROGA SAVO ARTIMIESIEMS. ATSIMINKIME, KAD KELEIVIS YRA GERIAUSIA DOVANA, NES JĄ GAVĘS DEKOS PER ISTISUS METUS. TAI KODĖL NEIŠRASyti KELEIVIO KALĖDŲ PROGA SAVO DRAUGUI, AR PAŽĖSTAMUI? METAMS TIK \$4.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Jungia lietuvių bendram lietuviškam darbui, auklėja tautinį solidarumą, rūpinasi išlaikyti lietuvių ir remia kovą dėl Lietuvos laisvos ateities.

SLA GYVYBES APDRAUDA IKI \$10,000.

SLA—TAUPOMŲ APDRAUDA iki \$10,000 dešimčiai ir dvidešimčiai metų ypatingai naudinga jaunimui. Po 10 ar 20 metų apdraudęs gauna pilną apdraudus sumą.

SLA—mažamečių apdrauda—rimtas aprūpinimas ateitimi.

SLA—SVEIKATOS ir NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ apdrauda duoda pašalpos iki \$325 mėnesį.

SLA apdrauda—SAUGI, NELIECIAMA ir NEPRARASTINA. SLA nariu galima būti nuo gimimo dienos iki giles senatvės.

Daugiau žinių apie SLA darbus ir apdraudas galite gauti SLA kuopose, kurios yra visose žymesnėse lietuvių kolonijose ir SLA Centre. Rašykite tokiu adresu:

DR. M. J. VIKAS

307 West 30th Street, New York 1, N. Y.

JOS RŪPINASI DŽIOVININKAIS

Šios Bostono kovai su džioga draugijos veikėjos rūpinasi, kad kiekvienas Massachusetts 5 džiovininkų ligoninių ligonis gautų Kalėdų siuntinėlių. Nepamirškime ir mes savųjų ligonių.

Suminėtoje veikloje Amerikos lietuvių daug nusipelnė. Ji vyko Lietuvos ženklu. Tomis progomis prisiminta kenciančioji Lietuva. Jos nelaimingi tautiečiai ir jų likimų sielotasi.

Toje veikloje pasidarbavo visi Lietuvos likimu susirūpinę veiksniai, visos geros valios Amerikos lietuvių srovės, organizacijos, parapijos, rašytojai, laikraštininkai, menininkai, radiovalandų vedėjai ir bendrai visi geros valios lietuviai.

Lietuvos Pasiuntinybės vardu visiems už taip šaunią iniciatyvą bei talką Lietuvai reikiui viešai gliai nuosirdžią padėką. Kenciančioji tauta jos sunkiausioje valandoje parodytą širdį niekuomet neužmirš.

Švenčių proga, negalėdamas pasiųsti sveikinimus asmeniškai gerasirdžiams Amerikos lietuviams, šiūmi juos nuosirdžiai sveiki-

nu. Linkiu, kad Naujieji Metai jiems būtų laimingesni ir priartintų lietuvių tautai jos išsileitį sviesesni rytojų.

V. KUDIRKA

(Atkelta iš 4-to psl.)

simosios aukos V. Kudirka m. J. Kaukas, betgi 1889 m. "Varpas" buvo išleistas varšuviečių — Kudirkos sužadagotas ir Kauko — lėšomis aprūpintas. Taigi, lėšų parūpinimo reikale ypatingas nuopelnas priklauso studentui J. Kaukui. Jo Varšuvoje sutikta ir pažinta iš Rygos kilusi lenkaitė, labai jautriai įvertinama J. Kauko idealą išleisti lietuvišką laikraštį, sutiko, kad jos kračio žymi dalis (2,000 rublių) būtų pavesta "Varpui". J. Kaukas, didis lietuviško kaimo ir Lietuvos patriotas, vėliau "Varpe" bendradarbiavęs, pasirašė-

KNYGA, ŠVIESA, MEILĖ IR LAIME

SAULĖS RŪSTYBĖ. Kaip iš jaunatvės fontano trykšta iš šitos knygos (romano) ne tikai vaikystės bei jaunystės poezija, bet drauge ir viduramžių vaivšas, kūrybingas gyvenimas, džiaugsmas, meilė ir laimė. 311 psl. Kaina tik \$2.

CIKAGOS SEŠELIAI. Baisiai aštrūs siurpuliai eina per visą skaitytojo kūną, kai jis šitos knygos apsakymus skaito ir mato, kaip žmonės vargsta ir kencia po karaliaus Dolerio padu. 316 psl. Kaina tik \$2.

SIRDIES RŪMAI. Ir džiaugsmo, ir liūdesio asarų nesulaiko skaitytojas, kai jis šią knygą (romaną) skaito ir jaučia, ir mato ką? Jis pats ras skaitydamas. 449 psl. Kaina \$2.

SLIAPTARNIAI. Šita didelė knyga labai vaizdingai parodo Amerikos lietuvių ne tik tai vargus, kovas ir kancias svetimoje žemėje, bet kartu ir labai didelę meilę savo gimtiniam kraštui ir jo žmonėms. 652 psl. Kaina tik \$2.

AMERIKOS LIETUVIAI IR ANGLISKŲ SKOLINIŲ ŽODYNAS. Čia tai jau tikriausiai skaitytojas ras pačius svarbiausius Amerikos lietuvių kultūrinio gyvenimo bruožus ir vartojamas jų kalbos gyvus vaizdus. 366 psl. Kaina \$5.

Visos 4 knygos drauge tik už \$8.00.

Jau šimtai šitų knygų išsiųsta į Lietuvą ir gauta labai daug nuosirdžių laišku, rodančių Lietuvos žmonių didelę meilę Amerikos lietuvių knygoms, kurių jie dieną naktį laukia, o kai gauna, tai jos eina per rankų rankas... (Knygas siunčiame Lietuvon už tą pačią kainą; persiuntimo kaštus apmokame.)

Dr. Alg. Margeris, 3325 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

VAISTUS Į LIETUVĄ

ir į VISUS KRASTUS už GELEŽINĖS UZDANGOS. Mes siunčiame kasdien. Pristatymas garantuotas. Atsiųskite mums laiškus ir receptus iš senojo krašto, arba užeikite asmeniškai.

VERNON DRUG, INC. J. P. BUJNICKAS, Reg. Ph. sav.
100 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.
46 metai aprūpina Worcesterį ir apylinkę vaistais

Persiunčiami Siuntiniai į SSSR, Lietuvą, Estiją, Latviją ir Kitas SSSR Dalis

GENERAL PARCEL AND TRAVEL CO., INC.

Licensed by USSR

135 W. 14th St., NEW YORK 11, N. Y., Tel. CH 3-2383

Atidaryta kasdien 9-6, sekmadieniais 9-4

MOSŲ SKYRIAI

308 W. 4th Street 332 Fillmore Ave. 132 Franklin Ave. 141 2nd Ave
SO. BOSTON, MASS. BUFFALO 6, N. Y. HARTFORD, CONN. NEW YORK CITY
Tel. AN 8-5040 Tel. Mohawk 2674 Tel. CHapel 6-4724 Tel. YU 2-0380
900 Literary Rd. 39 Raymond Plaza W. 11339 Jos. Campus 632 W. Girard Ave.
Cleveland 13, Ohio NEWARK, N. J. DETROIT 12, MICH. Philadelphia 23, Pa.
Tel. Tower 1-1461 Tel. Market 2-2877 Tel. Townsend 9-3980 Tel. Walnut 5-8878

Visais klausimais, ryšyje su persiuntimu siuntinių juos giminėms ir draugams, kreipkitės į mūsų patarėjus, atidžius ir mandagius skyrų vedėjus, kurie maloniai suteiks jums visas nurodymus.

PRADŽIUGINITE SAVO ARTIMUOSIUS SIUNTINIŲ KALĖDŲMS.

Mūsų didelė firma, turėdama tūkstančius patenkintų klientų, 100% garantuoja siuntinių pristatymą. Kiekvienas siuntinis išsiunčiamas laike 48 valandų ir adresuotą pasiekia per 6-7 savaites (oro paštu laike 7-12 dienų).

Mūsų įstaigoje yra didelis pasirinkimas pirmos rūšies maisto produktų, pramonės gaminių: skardinių, avalynės, laikrodžių ir kitų daiktų pačiomis žemiausiomis kainomis.

nėdamas labai jau kaimietišku slapyvardžiu "Raulas", šią išimtinai palankią lietuvių moterį vedė, nors ji buvo miestietė ir lenkų kilmės.

Ištekėjusi už J. Kauko jina dar Varšuvoje pramoko lietuvių kalbos tiek, kad, lankydamosi su savo vyru jo tėviškėje Penkvalakiuose, galėjo susiprasti su namieškiais lietuviškai. Buvo labai rūpestinga džioga sirgusio savo vyro slaugintoja, buvo nuvykusi su juo į Šveicariją (Berną), bet, deja, čia jis mirė, vos 32 metus tegyvenęs. Prieš mirdamas J. Kaukas pageidavo, kad po mirties būtų parvežtas į gimtuosius Penkvalakius. Tatai našlė Kaukienė yra išpildžiusi. Velionis daktaras Juozas Kaukas yra palaidotas Seinuose, kur jį buvo miesto ligoninės vedėjas.

Minint dr. V. Kudirkos gimimo 100 metų sukaktį, o dėl to ir "Varpą", kėlusi Lietuvą iš miego, minėtini ir varpininkai, atmintina ir ano meto Lietuva, dėl kurios laisvės ir gerovės jau ir anuomet ne vieno lietuvių sielotasi ir aukotasi.

DARBININKAI VIENJASI

Silpnajam ypač svarbu suprasti vienybės reikšmę, bet iki šiol to dar daugelis nesupranta. Kad taip yra, rodo unių skaičius, kuris nesudaro nė trečdalis visų dirbančiųjų.

Svarbu, kad ir atskiros unių turėtų vieną centrą, kuris, kaip kariuomenės ge-

KIMBARAS ŽOLĖ

Kimbaras gerai nuo inkstų ir puslės ligų, šlapinimosi kanalo uždegimo ir nuo odos išbėrimo. Ramunės žiedai europiškai ir Ramunės arbata yra visada gerai išsigerti.

Medleiva žievės yra vienos iš geriausių dėl vidurių užkietėjimo. Pas mus galite gauti visokių žolių ir šaknų, kurios tik randasi kur pasaulyje. Turime ir medaus — Kubos medaus, liepos žiedų medaus, dobilų ir orečių medaus. Medaus per paštą nesunčiame.

Alex. Mizara
414 W. Broadway
So. Boston 27, Mass.
Užeikite į Alexander's vietą.

ŽODYNAS

A. LALIO

Lietuvių-Anglų ir Anglų-Lietuvių.

1256 Paspalpių

dvigubos spalvos

Kaina \$14

Pinigus siųsti kartu su užsakymu

Dr. D. PILKA

546 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

neralinis štabas, galėtų planuoti ir vykdyti didžiulius unių uždavinius.

Prieš kurį laiką iš AFL ir CIO yra sudaryta viena organizacija — AFL — CIO, bet dar nevisose valstybėse tų organizacijų padaliniai yra susivieniję. Paskutiniuoju metu tos organizacijos susijungė Massachusetts, Kalifornijos ir New Yorko valstybėse, su daugiau kaip 3 su puse milijonu darbininkų.

Dabar jau bus susijungusios 45 valstybių unių. Dar nėra susijungusios New Jersey, Pennsylvania ir Idaho unių.

KNYGŲ LENTYNA

Nenuilstantis knygų žiurkė A. Ružancovas (Lietuvių Bibliografinė Tarnyba) vėl išleido "Knygų lentynas" N 4-8 (95-99), kuriame surašytos užsieny išėjusios lietuvių knygos per 1956 m. balandžio—gruodžio mėn. viso 104 knygos.

Lietuvių Bibliografinės Tarnybos nauja adresas: Lith. Bibliogr. Servise, 1132 N. Walnut St., Danville, Illinois, U.S.A.

DAR NĖRA VELU

Gerą knygą dovanoti niekada nėra vėlu. Tokia knyga yra Stepono Kairio atsiminimai "Lietuva budo", kuri, anot "Naujienų", visiems reikalinga. Jos kaina \$5.50. Gaunama ir Keleivio administracijoje.

NEW ERA SHAMPOO

To remove dandruff artificially is dangerous to scalp: it will cause itching and gray hair. NEW ERA will prevent all hair troubles, it will make your hair new shiny as you never had before.

Mail \$2.00 for 8 oz. bottle
Frank Bitautas
327 E. Exposition
Denver, Colorado

Galit Siųsti Tuos Bargeno Paketus Iki Sausio 10 d.

SIUNTINYS XAM—\$54.00

- 1 moters ar vyro rankinis laikrodis "Wega"
- 1 kašmiro moteriška ar vyrų šalikas
- 1 pora nailono kojinių moterims ar crepe nailon kojines vyrų

SIUNTINYS XA50—\$42.00

- 1 grynios vilnos angliskos medžiagos vyriškam kostiumui įvairios spalvos
- 1 šilkinis kaklaraištis

SIUNTINYS XA60—\$23.00

- 3 jardi grynios vilnos pirmos rūšies medžiagos moteriškai suknelei visokiose spalvose
- 1 škotiska vilnonė skarelė

SIUNTINYS XA70—\$24.00

- 1 grynios vilnos škotiska antklodė 54" x 54" įvairių spalvų su gražiais pakraščiais aplinkui
- 2 poros moteriškų kojinių
- 1 setas moteriškų apatinių, didelio, vidutinio ar mažo dydžio

SIUNTINYS XA80—\$39.00

- 1 grynios vilnos, geros angliskos medžiagos kostiumui mėlynas, rudas ar pilkas su dryžiais
- 1 vyriškas ar moteriškas sveteris su ilgom rankovėmis.

Į AUKŠIAU PADUOTAS KAINAS ĮEINA VISKAS: laisnis, maitis ir oro pašto apmokėjimas. Siųskite užsakymus.

Tazab of London

51 Reservoir St. CAMBRIDGE, Mass. Tel: KI 7-9706

MES ATLIEKAM...

VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei tamstoms reikia—

- BIZNIO KORTIUKŲ
- SPAUSDINTŲ VOKŲ
- LAŠKŲ SU ANTGAVALIAIS
- BET KOKIAI PRAMOGAI BILIETŲ
- PROGRAMŲ ar PLAKATŲ

"Keleivio" apsaustuvė padarys tamstoms viškę ir nusius greičiau ir pigiau, negu kuri nors kita apsaustuvė. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 East Broadway, South Boston 27, Mass.

Ieškojimai

Giminės Lietuvoje ieško Vlado Pivoro, kuris gyvena Bostone, Mass. ir ieško Kazimiero ir Juozo Dūdų, kurie gyvena ar gyvena Simpson, Pa. Jie patys ar juos žinantieji prašomi atsilipti šiuo adresu:

Antanas Šlikas
57 Gates St., So. Boston, Mass.
Telefonas AN 8-4968.

Jonas Gataveskas ieško savo brolių Juozo ir Stasio Gataveckų. Marė Lukosevičiūtė ieško savo sesers Onos Lukosevičiūtės. Ieškomeji patys arba kas juos žino prašome atsilipti šiuo adresu:

Alik Armin
3444 Mass. Street
Gary, Ind. (1)

SIRDIS

Duok man, mano sūnau, savo širdį, Ir tepamėgsta tavo akis mano keblais.
Dievas tai sako? S. P. Z. 23,26. A. A.

Vedybos

Pasieksiu gyvenimo draugę iki 50 metų amžiaus. Aš esu pasiturintis našlys 58 metų, gyvenu netoli Chicago, turiu savo 45,000 dol. vėrtes namus ir pinigų, turiu du automobilius. Galiu ir kitur gyventi, nes gyvenau 15 procentų. Tautybė ir tikyba nesvarbu. Prašom rašyti šiuo adresu:

A. B. c/o Keleivis
636 E. Broadway
So. Boston 27, Mass. (52)

Apvalyk savo odą

Stebėtinai Naujas Gydymas Dato

Stebuklas
Džiaukis švaria, malonia oda, laisva nuo visokių negratių ir nepatogių veido ir odos dėmių! Stebėtinai nauja TROPICANA OINTMENT (mėstis) garantuotai pagelbės jums nuo psoriais simptomų, ekzemos, spuogų, juodgalvių, odos lupinėjimosi ir kt. išvirsinių priežasčių išsantų odos dėmių. Be riebiųjų, netepantis ir nekenksmingas įstriaiusiai odai. Nevarbu, ką jūs bandėte ir kiek ilgai jūs kentėjote, bandykite TROPICANA OINTMENT.

Nesiskų Pinigų—10 Dienų Bandymas
Kad įsitikintumėte, kaip nepaprastai tas stebėtinai vaistas veikia, padarykite 10 dienų bandymą be riskos. Nesiskų pinigų. Atsiųskite tik savo vardą ir adresą. Kai Tropicana Ointment ateis, užmokėkite laiškešniui \$2 ir C. O. D. pašto išlaidas. Arba atsiųskite \$2 ir mes apmokėsime pašto išlaidas. Jei nepatenkintas, nepaprastai rezultatais, grąžink ir atgausi savo pinigų.

Į Kanadą ir kitur \$2.50, mokėti iš karto.

TROPICANA Dept. 5
P. O. BOX 305
CLINTON, INDIANA

Vietinės Žinios

SAUSIO 18 D. 3 VAL. POPIET THOMAS PARK MOKYKLOS SALEJ BUS IŠKILMINGAI MINIMA MŪSŲ TAUTOS DIDŽIOJO ŽADINTOJO DR. VINCO KUDIRKOS GIMIMO 100 METŲ SUKAKTIS. KALBĖS PROF. J. PUZINAS. BOSTONO DRAMOS SAMBŪRIS VAIDINS 6 VEIKSMŲ VEIKALĄ "VINCAS KUDIRKA". JAME VINČĄ KUDIRKĄ VAIDINS ŽYMUSIS AKTORIUS HENRIKAS KACINSKAS, O BEVARDI, TĄ V. KUDIRKOS PAŽADINTĄ JAUNOSIOS LIETUVOS ATSTOVĄ, — ANTANAS ŠKĖMA.

KIEKVIENO MŪSŲ PAREIGA ŠITOJ VISŲ BENDROJ SVENTĖJ DALYVAUTI.

A. Gustaitis sveiksta

Rašytojas Antanas Gustaitis buvo priverstas atsiųgti Carney ligoninėn, kur jam padaryta operacija. Ligonis sekmadienį apėjo ligoninę. Linkime greičiau pasveikti, nes didelis darbas laukia. Juk už kelių savaičių A. Gustaitis vadevaujamas dramos sambūris vaidina Vincą Kudirką. Ten jam begalės darbo.

Lietuvių draugijos nauja vadovybė

Ji buvo renkama gruodžio 18 d. Išrinkti: Pirm. inž. Alexander Chaplik, vicepirm. Anthony Young, sekr. Albin Neviera, fin. sekr. John Roman, izd. Joseph Arlauskas, marš. Kazys Yuška, direktoriai: Adv. John Grigalius, Joseph Lekys, dr. Anthony Kapochy, Stanley Griganavičius, Adolph Namaksy, Steponas Kontautas ir Larry Švelnis. I kontrolės komisiją: Adam Druzdis, dr. Joseph Antanėlis ir Alphonse Sidlauskas.

Kaip matome, beveik visi tie patys asmenys, kurie ir pernai buvo, tik kiek kitose pareigose.

Aukojo Balfui

Stasė ir Kazys Gruzdai Kalėdų sveikinimams skirtą sumą paaukojo Balfui.

Operavo E. Andriusienę

Carney ligoninėje Elenai Andriusienė, dailininko V. Andriūšo žmonai, padaryta tulžies operacija. Linkime ligonei greitai pasveikti.

Bostono mokyklos saugios

Gaisro Čikagos mokykloje išgašdintos ir Bostono miesto galvos susirūpinimo savo mokyklomis. Ugniagesių viršininkas, patikrinęs jas, pareiškė, kad jos bendrai yra saugios, nors ne be įvairių trūkumų gaisro atžvilgiu. Tie trūkumai būsią pašalinti.

Turėsime operą, meno galeriją

Po kelerių metų ant Charles upės kranto į rytus nuo Watertown tilto Brighton išaugs operos, teatro ir meno galerijos rūmai, kurie vadinsis Bostono meno centras. Jų statyba prasidės kitą pavasarį.

Dr. J. Petronis sugrįžo namo

Dr. J. Petronis, 3 savaites išgulėjęs Carney ligoninėje, sugrįžo namo ir čia sveiksta. Linkime jam greitai pasveikti.

BRANGŪS LIETUVIAI,

Šv. Kalėdų proga prisiminkime ir tuos, kurie kenčia badą ir šaltį Sibire ir kitur, paaukokime Balfui kiek kas gali. Jūsų vardu bus pasiūsta Sibiro tremtiniams vaistų ir būtinų reikmenų. Tebūnie Kalėdos artimo meilės įvertė savo broliui kankiniui.

Sveikinu visus Balfu geradarius ir linkiu jiems malonių Kalėdų

A. Andriulionis,
Balfu skyriaus pirm.

Kam tas buvo reikalinga?

Gruodžio 14 d. Tautinės S-gos skyrius savo namuose surengė didžiojo varpininko dr. Vinco Kudirkos gimimo 100 metų sukakties minėjimą. Viskas buvo taip, kaip turėjo būti, bet man nesuprantama, kam buvo reikalinga invokacija.

Visi mes žinome, kad dr. V. Kudrka buvo laisvamaniš. Jis yra miręs ir be jo sutikimo nevalia jo taip ar kitaip krikštyti. Ji turime pagerbti tokį, koks jis buvo.

O gerbiamas jis juk ne dėl to, kad buvo katalikas ar nekatalikas, bet dėl to, kad jis buvo didelis lietuvis, didelius darbus nuderbo mūsų tautai, ją šaukdamas pabusti ir keltis. Teisybė, jis dažnai gynė ir teisingus katalikų reikalus, kai caro valdžia katalikus be reikalo persekiojo, bet jis drįso ir popiežių pasmerkti, kai jis rėmė žiaurus caro politiką Lietuvoje. Žodžiu, dr. V. Kudrka yra visų lietuvių, ir jis tegali būti minimas taip, kaip tas pritikina visiems lietuviams, nežiūrint ar jis yra katalikas ar nekatalikas, tikintis ar netikintis. Kas kitaip daro, tas nusizengia pačiam V. Kudirkai, lyg norėtų jį paniekinti. Nemaukime ant kaklo škaplierių tam, kas jų gyvas būdamas nenešiojo. Tuo nei jų nei užmautojo nepagerbsime. Nenorėkime būti katalikiškesni už pačius katalikus.

J. V-gas

Persvarstys pieno kainą

Suffolk aukščiausio teismo teisėjas Eugene Hudson išakė Pieno kontrolės komisijai ne vėliau kaip sausio 8 d. padaryti viešą liudininkų apklausinėjimą (public hearing). Komisija nutarė tą apklausinėjimą padaryti sausio 8 d.

Aukojo Balfui

Petras Pauliukonis Kalėdų proga Balfui aukėjo \$5.

Dr. M. Gimbutienė paskaita apie ankstybuosius meno paminklus

Bostono Lietuvių Kultūros Klubo gruodžio 27 d. susirinkime dr. Marija Gimbutienė skaitys paskaitą apie ankstyvuosius meno paminklus (su iliustracijomis ekrane). Po paskaitos kava, per kurią bus pašnekėsęs su Lietuvių Enciklopedijos leidėju Juozu Kapočium lietuviškosios knygos leidybos klausimu.

Susirinkimas bus Tarpautinio Instituto patalpose, 190 Beacon St., pradžia 7:30 val. vak.

Mūsų majoras be reikalo į Romą važinėja

Bostono majoras Hynes dažnai važinėja į Romą. Ir šiuos žodžius rašant, jis yra ten išvykęs kartu su kardinolu Cushingu. Aš jam patarčiau geriau pasivažinėti po Vokietijos ir Skandinavijos miestus ir pamatyti, kaip ten miestai tvarkomi. Romoje jis to nepasimokys. O pasimokyti Bostono šeiminkui būtų ko.

Imkime tik vieną pavyzdėlį. Praeitais savaitės pradžioje Bostone gerokai pasnigo. Tvarkingi namų savininkai nuvalė šaligatvius ir jau kitą dieną būtų galėjęs vaikščioti šaligatviais be baimės kojas sušlapti, jei visi šaligatvius valytų. Yra betgi savininkų, kurie tuo nesirūpina ir todėl net savaitės gale, pavyzdžiui, So. Bostono didžiosiomis gatvėmis dar negalėjai nesuspūrimas vaikščioti.

To Vokietijos ar Skandinavijos miestuose nėra — ten miesto šeiminkai prižiūri ir nerangiusius atlikti, kas jiems pridera. Iš jų būtų ko ir ponui Hynes pasimokyti.

Z-tis

Kalendorius baigiamas spausdinti

Idomus Keleivio 1959 metų kalendorius baigiamas spausdinti. Po švenčių jis bus išsiųstas tiems, kurie jį iš anksto užsisakė. Kaina ir šiemet tik 50 centų.

Autobusų streikas nesibaigia

Praeitais savaitės gale valdžios tarpininkai mėgino Rytų Mass. bendrovės streikuojančius darbininkus ir bendrovę sutaukinti, bet nepavyko. Nera vilties, kad šiemet jie susitartų.

Auka Vasario gimnazijai

Prof. Ignas Končius aukėjo Vasario 16 gimnazijai \$5 vieton kalėdinių ir naujametinių sveikinimų.

Bloga savaitė Goldfinui

Pagarsėjęs dovanomis aukštiesiems valdžios pareigūnams milijonierius pramonininkas Goldfinas praeitą savaitę turėjo nemazą nemalonumų. Washingtono jam reikėjo aiškintis teisme dėl įžeidimo kongreso, o Bostone dėl teismo įžeidimo, nes jis nepaklausė jo įsakymo parodyti savo įmonių knygų, iš kurių būtų galima patikrinti, kiek tas milijonierius turi mokėti mokesčių. Čia teismas jį pripažino kaltu ir nubaudė 3 mėn. kalėti, o jo sekretorę 10 dienų.

Laisvės Varpas nuo 2-3 val.

Laisvės Varpo radijo programą nuo šio sekmadienio, gruodžio 28 d., pradėsiant, girdėsite iš tos pačios stoties nuo 2 iki 3 val. popiet.

Reiškiamė užuojautą A. Gocceito šeimai

Mes išreiškiame gilią užuojautą Antano Gocceito žmonai Marijai ir sūnui Švitriui, netekusiems savo brangaus vyro ir tėvo. A. a. Antanas Gocceita mirė gruodžio 11 d., 1958 m. sulaukęs 58 m. amžiaus. Lietuvoje buvęs mokytojas; taipgi mokytojas ir Vokietijoje Kempteno stovykloje. Lai būna lengva jam šios šalies žemėlėje. Gocceito žmona Marija ir sūnus Švitrius gyvena 4020 Elm Str., East Chicago, Ind.

Antanas ir Filomena Valinciai,
Bridgeport, Conn.

Grazi eglutė lietuviškoj mokykloj

Gruodžio 21 d. Lituanistikos mokykloj buvo Kalėdų eglutė. Programą atliko patys mokiniai. Deklamavo daugiausia jauniausieji mokiniai, jų tarpe buvo ir Julija Dabrickaitė, trečios kartos lietuvaitė, kuri atėjusi šį rudenį į mokyklą visai nemokėjo lietuviškai.

Buvo suvaidinta 4 paveikslų "Karalaitė Teisutė". Svarbesnius vaidmenis atliko: L. Antanavičiūtė, G. Vakauzaitė, G. Karosaitė, Z. Gimbutaitė, G. Kuncaitytė, T. Durickaitė, A. Eiva, A. Antanavičius, T. Žičkus.

Kalėdų senelis vaikus apdovanojo dovanėlėmis. Ne tik vaikai, bet ir tėvai grįžo namo labai patenkinti. Ir šiemet mokyklos vedėja yra Valerija Girmiuvienė.

Mirė Veronika Rudis

Nors pavėluotai, bet reikia prisiminti lapkričio 11 d. mirusią seną "Keleivio" skaitytoją Veroniką Kersliūtę - Rudienę iš Belmont, Mass. Tuoj po jos mirties jos vyras Jonas buvo apsirgęs ir tik dabar kiek pasveikęs mums pridavė žinių apie velionę.

Velionė Veronika kilusi iš Vilniaus srities, Amerikon atvyko 1908 metais, ilgą laiką gyveno Cambridge ir vėliau Belmonte. Jis palaidota lapkričio 14 d. Belmonto kapinėse. Velionė ką tik buvo išėjusi į pensiją po ilgų metų darbo Woodruber Co., Watertown'e, ji mirė vos sulaukusi 65 metų amžiaus.

Velionė priklausė prie Dukterų ir Sūnų ir prie Jaunomenės draugijų, buvo Brightono ir Cambridge lietuvių klubų narė, taip pat priklausė prie VFW ir Amerikos Legiono moterų pagalbinių organizacijų.

Jos liūdi vyras Jonas ir duklė Olga, Jono Rudžio podukra. Velionės šeimai reiškiamė širdingą užuojautą.

O. Girulienė pasveiko

Ona Girulienė praeitą savaitę sugrįžo namo iš Carney ligoninės, kur jai buvo padaryta operacija. Linkime ligonei ko greičiau vėl būti visai darbingai.

Dėl dukters ligos sunegalavo ir jos motina, 85 metų amžiaus.

Jei tavo draugas ar kaimynas neskaito "Keleivio", paragink išsirašyti. Kaina metams tik \$4.

Išnuomojamas patogių 5 kambarių butas 440 E. 6th Street, So. Bostone. Kreiptis: Lithuanian Furniture Co. 366 W. Broadway

LINKSMŲ SVENTŲ KALĖDŲ

IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ 1959 METŲ

linkime savo klientams ir visiems tautiečiams.

B. Kalvaitis ir V. Stelmokas — Baltic Realty
Real Estate ir Insurance brokeriai
389 W. Broadway, So. Boston, Mass., Tel. AN 8-6030

The Apothecary

Lietuviška Tikra Vaistinė

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus. Turime vaistų ir vitaminų persiuntimui į Lietuvą ir kitus kraštus, kaip peniciliną, streptomiciną, rifamfoną, ir vaistų nuo reumatizmo, traukimo, stengų gėlimo ir kitų ligų. Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę. Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm., 382a W. BROADWAY, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON. Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 ryto iki 8 val. vak. Išskyrus šventadienius, ir sekmadienį.

DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOJ

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

(NAUJAS ADRESAS)

390 West Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. AN 8-8764

Persiunčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas RUSIJOS valdomas sritis.

Iš naujų rūbų, avalynės, medžiagų, maisto, vaistų ir kitko. Visas išlaidas ir SSSR muitą apmoka siuntėjas. VAISTUS, MEDŽIAGAS, ODAS GALIMA PIGIAU PIRKTI ŠIOJ ĮSTAIGOJE. PRAŠYKITE KATALOGŲ.

Iš toliau siųskite siuntinius mūsų viršų nurodytu adresu. Įdėkite daiktų sąrašą ir aiškūs siuntėjo ir gavėjo adresus. Mez, siuntinį perkavę, pranešime Jums, kiek kainuoja persiuntimas.

Atsiųsti paštą siuntiniai peruošiami greičiausiu laiku. Dabar galima siųsti iki 44 svarų paketus, jei siunčiamieji daiktai telpa dėžėje, kurios dydis yra 15 x 15 x 12 colių. Oro paštą galima siųsti iki 22 svarų siuntinius.

ISTAIGA LIETUVISKA, KREIPKITES LIETUVISKAI. Visi siuntėjai įsitikino, kad mūsų įstaiga greičiausiai patar nauja ir persiunčia siuntinius. SIUNTINIAI APDRAUSYTI. Siunčiame su Interisto įgaliojimais. Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak., ketvirtadieniais nuo 9 iki 7 val. vak. ir šeštadieniais nuo 8 ryto iki 2 po pietų.

Vyt. Stelmokas Clevelande

Vyt. Stelmokas, Baltic Realty draudimo įstaigos vienas savininkų, trečiadienį išvyko į Clevelandą savo dukros ir žento R. Veito aplankyti. Grįš sausio 2 d.

Pasiėmė \$5,290 ir išėjo

Du ginkluoti vyrai įėjo per užpakalines duris į kepyklą Everete, 153 Main gt., uždarė savininką, 3 darbininkus ir vieną pirkeją kambary, kur tešla rūgsta, pasiėmė \$5,290 ir išėjo, bet besikubėdami \$1,600 paliko išmėtę ant žemės. Ankstų

KA TIK IŠEJĘS GRAZUS IDOMUS DARBO ŽURNALO NUMERIS GAUNAMAS IR KELEIVIO ADMINISTRACIJOJ. JO KAINA \$1.00.

V. Vadeisa

LIETUVIS BATSIVIS ODA SIUNTINIAMS. Parduodu pirmos rūšies odą, auksinius, pakuos, vitpadius siuntiniams ir užėjus nupiginta kaina. Atlieku visus batsiuvio darbus greit, sąžiningai ir duodu patarimus apie odas. Adresas: 173 Eighth St., So. Boston nuo 7 ryto iki 7 val. vak, išskyrus trečiadienius ir sekmadienius. Telefonas: AN 8-0055

Charles J. Kay (KUČINSKAS)

Lietuvis Plumberis. Atlieka visokius "plumbing" darbus ir gazo vamzdžių įvedimo ir taisymo darbus. Kainos priimanamos. Pirmą rugpjūtį darote, pasakinkit, paklauskit mūsų kainų. Telefonas CO 5-5839 112 Mt. Vernon, Dorchester, Mass.

RADIO PROGRAMA

Lietuvių Radio programa iš stoties WLYN, 1250 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 2:30 iki 3 val. dieną. Perduodame lietuviškos dainos, muzika ir Magdūtės Pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 East Broadway, So. Bostone. Tel. AN 8-0489. Ten gauname ir "Keleivis". Steponas Minkus.

Kas perka ar parduoda namus, ūkius, biiznius kreipkitės į

Pranę Lembergą REALTOR

597 E. BROADWAY SO. BOSTONE. Šaukit nuo 9 iki 7 v. vak. Tel.: AN 8-7031 o kitu laiku: Tel. GE 6-2887

NAMŲ SAVININKAMS. Pentiname namus iš lauko ir vidaus: apkalame šingalais; sutaisome plytų ir dengiam bei taisom stogus. Prašom kreiptis: John Petrus 14 Gartland Street Jamaica Plain, Mass. Tel.: JA 4-4576

APSIDRAUSK NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draugiame nuo polic, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.). Visais insurance reikalais kreiptis: BRONIS KONTRIM Justice of the Peace—Constable 598 E. Broadway So. Boston 27, Mass. Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

pirmadienio rytą atėję kitos pamainos darbininkai uždarytuosius išleido.

ODOS PADAI. Stori, geriausios rūšies, tikri vyriški grynios odos padai šiuo metu ar siųsti ir užėjus. Atsiųsk batuko dydį ir \$1 (Amerikoj apmokam pašto išlaidas) žino adresu: JEREMIAH BERNAN CO. 267 Congress St., Boston, Mass.

PAMALDOS LIETUVIAMS EVANGELIKAMS

Kas sekmadienį, 12.00 val. So. Bostone, L ir 4th St. BAZNYCIOJE įvyksta pamaldos lietuviams protestantams. Pamaldas laiko teologas A. JURĖNAS.

A. Jurėnas yra Harvardo universiteto doktorantas ir vertė šv. Raštą į lietuvių kalbą.

Dr. B. Matulionis

Vidus, specialiai planuotą ir atlieka Hipot. Pradėtu kūrų darbu, iš anksto sutarus telefonu ar laiku. Telo. 1190, Pascoag, Rhode Island Adresas: Memorial Hospital Wallum Lake, Rhode Island. Astumas: nuo Providence—34 mylios, nuo Worcester—35 m., nuo Boston ar Rochester—50 m., nuo Thompson, Conn.—10 mylių.

DR. D. PILKA

Office Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8 546 BROADWAY 80. BOSTON, MASS. Telefonas AN 8-1320

Tel. AV 2-4035

Dr. John Repshis

LIFTUVIS GYDYTOJAS. Valandos: 2-4 ir 6-8 Nedėliomis ir šventadieniais: pagal sutarimą. 495 Columbia Road Art Upholster Corner DORCHESTER, MASS.

Tel. AN 8-2712 arba BI 4-9014

Dr. J. C. Seymour

(LANDMUN) Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas Vartoja vėliausias konstrukcijas X-RAY Aparatą Pritaiko Akinius. VALANDOS: nuo 2-4, nuo 7-8 534 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

Tel. AN 8-2806

Dr. J. L. Pasakarnis

Dr. Amelia E. Rodd OPTOMETRISTAI

VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 6 vakaro. Serodomis—ofisas uždarytas. 447 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE 409 W. Broadway SOUTH BOSTON, MASS. Office Tel. AN 8-0948 Res. 37 OMOLE STREET West Roxbury, Mass. Tel. FA 3-5515

KETVIRTIS & CO. JEWELERS

Laikrodžių-Dėlionai Papuošalai. Elektros Prietaisai. Rūpestingai taisome laikrodžius, žiedus, papuošalus. 379 W. BROADWAY SOUTH BOSTON Tel. AN 8-4649

FLOOD SQUARE HARDWARE CO.

Savininkas A. J. Alkmas 608 East Broadway South Boston 27, Mass. Telefonas AN 8-4148 Benjamin Moore Malovec Popierus Stenomas Stiklas Langams. Vieškie Reikmenys Namams Reikmenys Plumberiams Vieškie Galutinai Daiktai